

ПРОЄКТ

Додаток

до рішення Здолбунівської міської ради
від 24.06.2026 № 3359

2025

Муніципальний енергетичний план Здолбунівської міської територіальної громади до 2030 року

Розроблено на виконання вимог Закону України «Про енергетичну ефективність»

Міністерство розвитку
громад та територій України

RcErBs

SOMBRILLA

Муніципальний енергетичний план Здолбунівської громади підготовлений в межах грантового проєкту «SOMBRILLA», який продовжує проєкт «Організація співпраці малих міст України, громадянського суспільства та експертного середовища у питаннях енергетичної безпеки», за підтримки громадської організації Фонд «Регіональний центр економічних досліджень та підтримки бізнесу».

Цей план розроблено відповідно до наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 21.12.2023 № 1163 «Про затвердження Методики розроблення місцевих енергетичних планів» та Закону України «Про енергетичну ефективність», стаття 6 «Енергетичне планування на місцевому рівні» та цілями Національного плану з енергетики та клімату (НПЕК) до 2030 року.

Закон «Про енергетичну ефективність» передбачає запровадження муніципальних енергетичних планів та систем енергоменеджменту в громадах. Протягом найближчих трьох років з моменту прийняття цього Закону, органи місцевого самоврядування мають прийняти місцеві енергетичні плани, враховуючи питання енергоефективності.

Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України з метою систематизації та створення комплексного підходу до планування сталого енергетичного розвитку територіальних громад, міст Києва та Севастополя та областей, розроблено відповідний проєкт наказу Мінінфраструктури «Про затвердження складу, змісту, порядку розроблення та оновлення місцевих енергетичних планів».

Розроблення місцевих енергетичних планів проводиться з урахуванням:

Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 року № 605-р;

Концепції реалізації державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель у частині збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 року № 88-р;

Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 року № 569-р;

Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1803-р;

Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р;

Оновленого національного визначеного внеску України до Паризької Угоди, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 липня 2021 р. № 868-р;

Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019;

інших програмних документів, схвалених (затверджених) Кабінетом Міністрів України, у сферах забезпечення енергетичної ефективності, розвитку енергетики (у тому числі відновлюваної енергетики), економіки, сталого розвитку та охорони навколишнього природного середовища;

стратегій розвитку області та територіальної громади, місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови відповідних населених пунктів, комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, затверджених відповідно до законодавства.

Розроблення проєкту місцевого енергетичного плану взаємо узгоджується з містобудівною документацією, яка визначає планування територій на державному, регіональному та місцевому рівнях, схемами теплопостачання населених пунктів.

Місцеві енергетичні плани розробляються на період 10 років. Перший місцевий енергетичний план розробляється щонайменше на період до 2030 року включно.

ЗМІСТ

ВСТУП4

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ ВИКОРИСТАНІ ПРИ РОЗРОБЦІ
МЕП.....5

1. РЕЗЮМЕ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ.....7
2. РЕЗЮМЕ ВИХІДНОГО СТАНУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ЗДОЛБУНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....8
 - 2.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ.....8
 - 2.1.1 Історична довідка

2.1.2	Географічне положення та кліматичні умови	
2.1.3	Населення: чисельність та структура	
2.1.4.	Бюджет громади	
2.2.	Основні характеристики секторів енергетичного плану.....	33
2.2.1	Муніципальні будівлі	
2.2.2	Житлові будівлі	
2.2.3	Водопостачання та водовідведення	
2.2.4	Зовнішнє освітлення	
2.2.5	Громадський транспорт	
2.2.6	Промисловість та мале підприємництво	
2.2.7	Тверді побутові відходи	
2.2.8	SWOT-аналізу енергетичного розвитку	
2.3.	Аналіз виробництва споживання енергетичних ресурсів за секторами та видами.....	61
3.	ЦІЛІ СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	81
4.	ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ.....	85
4.1	Джерела фінансування	
4.2	основні потенційні внутрішні та зовнішні ризики при виконанні муніципального енергетичного плану	
4.3	Організація моніторингу	
5.	ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИКОНАННЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ.....	89
6.	ПРОЄКТИ СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ.....	90

Вступ

Муніципальний енергетичний план (МЕП) Здолбунівської міської територіальної громади є одним з кроків на шляху до енергетичної незалежності та безпеки. Даний документ є частинкою по досягненню національних цілей з енергоефективності, розвитку відновлюваних джерел енергії та інших цілей, які пов'язані з використанням енергії та визначені законодавством. Розробивши МЕП, громада має чітке розуміння раціонального використання бюджетних коштів на придбання енергії (паливно-енергетичних ресурсів) та комунальних послуг.

Даний план визначає пріоритетні сектори енергетичного планування для залучення інвестицій і раціонального використання бюджетного фінансування для енергетичної модернізації об'єктів та інфраструктури громади, а також покращення якості надання комунальних послуг, формування енергоефективної поведінки кінцевих споживачів енергії.

Метою розробки МЕП та виконання передбачених заходів є скорочення викидів парникових газів та забезпечення декарбонізації споживання енергії до 2050 року з урахуванням принципу “Енергоефективність насамперед”.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ ВИКОРИСТАНІ ПРИ РОЗРОБЦІ МЕП

Муніципальний енергетичний план Здолбунівської міської територіальної громади на період до 2030 року розробляється з урахуванням:

- Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”;

- Закону України “Про енергетичну ефективність”;
- Закону України “Про альтернативні джерела енергії”;
- Закону України “Про альтернативні види палива”;
- Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”;
- Закону України “Про енергетичну ефективність будівель”;
- Закону України “Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг”;
- Закону України “Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання”;
- Закону України “Про житлово- комунальні послуги”;
- Закону України “Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку”;
- Закону України “Про Фонд енергоефективності”;
- Енергетичної стратегії України на період до 2050 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року № 373;
- Концепції реалізації державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель у частині збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 року № 88-р;
- Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 року № 569-р;
- Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1803-р;
- Національного Плану з енергетики та клімату на період до 2030 року, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 червня 2024 р. № 587-р;
- Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р;
- Оновленого національного визначеного внеску України до Паризької Угоди, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 липня 2021 р. № 868-р;

- Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019;
- Постанови КМУ від 23.12.2021 року № 1460 “Про впровадження систем енергетичного менеджменту”;

1. РЕЗЮМЕ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ

Розробка та реалізація Муніципального енергетичного плану (МЕП) спрямована на системне запровадження нових енергоефективних заходів та проєктів, які дозволять зробити Здолбунівську територіальну громаду більш енергонезалежною, а життя мешканців - більш комфортним.

Розробка Муніципального енергетичного плану громади передбачено Законом України «Про енергетичну ефективність», а його прийняття забезпечить стратегічне бачення подальшого розвитку та планування капіталовкладень, можливість залучення додаткових позабюджетних інвестицій та стимулювання енергоефективності у всіх секторах громади.

Етап встановлення цілей сталого енергетичного розвитку здійснюється з метою визначення базової лінії споживання енергії та цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади.

Базова лінія споживання енергії (далі - базова лінія) відображає прогноз споживання енергії до кінця періоду енергетичного планування та є основою для визначення цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади та моніторингу їх досягнення, включаючи оцінку ефективності реалізації заходів, визначених у муніципальному енергетичному плані.

Цілі сталого енергетичного розвитку визначаються на останній рік періоду енергетичного плану. Для першого енергетичного плану цілі визначаються на 2030 рік. За рішенням муніципальної робочої групи, додатково можуть визначатися цілі на період, що перевищує період енергетичного плану.

Цілями сталого енергетичного розвитку є:

- ціль із підвищення енергоефективності;
- ціль із розвитку відновлюваних джерел енергії (ВДЕ).

Основними цілями МЕП є:

- скорочення споживання енергетичних ресурсів ключовими секторами громади;
- розвиток ВДЕ та забезпечення енергетичної безпеки громади
- підвищення свідомості мешканців щодо раціонального використання енергії;
- впровадження заходів із застосуванням сучасних енергозберігаючих технологій у будівлях комунальної сфери та інженерних мережах;

- забезпечення комфортності перебування в будівлях;
- залучення інвестицій у проекти з питань енергоефективності.

Пріоритетними секторами Муніципального енергетичного плану Здолбунівської громади є:

- громадські будівлі (надалі муніципальні);
- житлові будівлі;
- система водопостачання та водовідведення;
- громадське освітлення;
- транспорт;
- управління побутовими відходами.

При написанні муніципального енергетичного плану застосовуються принципи просторового планування з метою врахування:

- майбутнього виробництва та/або генерації енергії на території територіальної громади;
- планів щодо розвитку інфраструктури (в тому числі мережі централізованого електропостачання);
- майбутнього зонування території територіальної громади та використання енергії у кожній з зон;
- потенційних та наявних джерел енергії (в тому числі відновлюваних джерел енергії, скидного тепла тощо) на території територіальної громади;
- майбутнього попиту на енергію з урахуванням демографічних тенденцій, потенціалу та швидкості термомодернізації будівель, прогнозів щодо зміни клімату тощо;
- узгодження попиту на енергію з можливостями її виробництва та/або генерації.

2. РЕЗЮМЕ ВИХІДНОГО СТАНУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ЗДОЛБУНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

2.1.1 Історична довідка

Історико-культурна характеристика Здолбунівської міської територіальної громади

Центр громади — місто Здолбунів — є одним із давніх поселень Волині. Археологічні знахідки свідчать про існування на цій території поселень доби ранньої бронзи та пам'яток зарубинецької культури. У X столітті землі входили до складу Київської Русі, згодом — до Галицько-Волинського князівства, а після його занепаду — до Великого князівства Литовського.

Перша письмова згадка про поселення (Долбунів) датується 1497 роком. Із 1629 року використовується назва Здолбунів. Після Люблінської унії 1569 року територія перебувала у складі Речі Посполитої. У XVI-XVII століттях населення займалося переважно сільським господарством, формувалася єврейська громада, а саме поселення зазнавало руйнувань через татарські напади. Під час визвольної війни 1648-1654 років у цьому регіоні відбувалися селянські виступи, а поблизу міста розташовувався штаб війська Богдана Хмельницького.

Унаслідок поділів Польщі наприкінці XVIII століття Здолбунів увійшов до складу Російської імперії. Важливий поштовх розвитку місто отримало після скасування кріпацтва та будівництва у 1873 році залізниці Київ–Брест-Литовськ, що перетворило його на значний транспортний вузол. Наприкінці XIX століття розпочалося промислове зростання, зокрема завдяки розвитку цементного виробництва, яке стало ключовою галуззю економіки міста.

На початку XX століття Здолбунів набув статусу позаштатного міста та активно розвивав інфраструктуру. У період Української революції (1917-1921 років) він відіграв важливу військово-політичну роль, зокрема як місце розташування штабу Армії УНР.

У міжвоєнний період місто входило до складу Польщі та виконувало функції повітового центру, однак розвиток стримувався економічними труднощами та політикою колонізації. У 1939 році територія була включена до складу СРСР. Під час Другої світової війни Здолбунів зазнав значних руйнувань і людських втрат унаслідок нацистської окупації (1941-1944 роки). Було знищено значну частину населення, зокрема єврейську громаду, а також промислову та транспортну інфраструктуру.

У повоєнний період місто відбудовувалося як промисловий центр. Було сформовано потужний виробничий комплекс, зокрема цементно-шиферну галузь, розвинено будівельну, металообробну та інші види промисловості. Ці підприємства стали основою сучасної економіки громади.

Культурна спадщина та потенціал розвитку

На території Здолбунівської міської територіальної громади збережено значну кількість об'єктів культурної спадщини. Загалом на державному обліку перебуває 38 пам'яток місцевого значення, серед яких пам'ятки історії, археології, архітектури та монументального мистецтва. До пам'яток національного значення належать городища у селах Будераж і Новомиськ.

У населених пунктах громади також розташовано 24 пам'ятні знаки та меморіальні об'єкти, присвячені борцям за незалежність України, воїнам УПА, жертвам політичних репресій та загиблим учасникам сучасної російсько-української війни.

У місті збереглася історична забудова початку XX століття, а також старі польський і єврейський цвинтарі, що формують додатковий туристичний потенціал.

Важливим культурно-освітнім осередком є Здолбунівський краєзнавчий музей (заснований у 2014 році), фонди якого налічують понад 1000 експонатів. Експозиції музею охоплюють історію регіону від найдавніших часів до сучасності, включаючи події визвольних змагань, Другої світової війни та новітньої історії України.

Символіка громади

На сьогодні громада не має власної затвердженої символіки та використовує герб і прапор міста Здолбунів (затверджені у 1996 році). Символіка відображає історико-економічну ідентичність території: поєднання промислового розвитку та ролі важливого залізничного вузла.

Символіка м. Здолбунова

Герб Здолбунівської міської громади являє собою геральдичний щит іспанської форми (прямокутної форми, заокруглений до низу). Краї щита мають художнє обрамлення - декоративний картуш помаранчевого кольору. Картуш увінчує «міська» срібна корона, що додатково підкреслює статус адміністративного центру Здолбунівської міської громади.

В основу герба покладено срібні кайло, молоток та залізничний ключ, які перехрещені між собою.

Кайло - символ, з якого виводиться назва міста Здолбунів, молоток та ключ - підкреслюють роль громади, як одного з найбільших залізничних вузлів та осередку будівельної промисловості.

Червона та срібна барви вказують на географічну приналежність Здолбунівщини до Волині.

Прапор - квадратне червоне полотнище, у центрі якого розміщено основа герба: перехрещені білі кайло, молоток та ключ. Кольористика прапора - тих же барв, що й герб громади.

2.1.2 Географічне положення та кліматичні умови

Здолбунівська міська територіальна громада (далі - Здолбунівська МТГ), як адміністративно-територіальна одиниця у складі Рівненського району.

Розташування Здолбунівської МТГ у Рівненській області¹

Рівненській області утворена відповідно до Закону України від 23.07.2020 № 562-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» та розпорядження

¹ <https://decentralization.gov.ua/news/12639>

Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 722-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Рівненської області» .

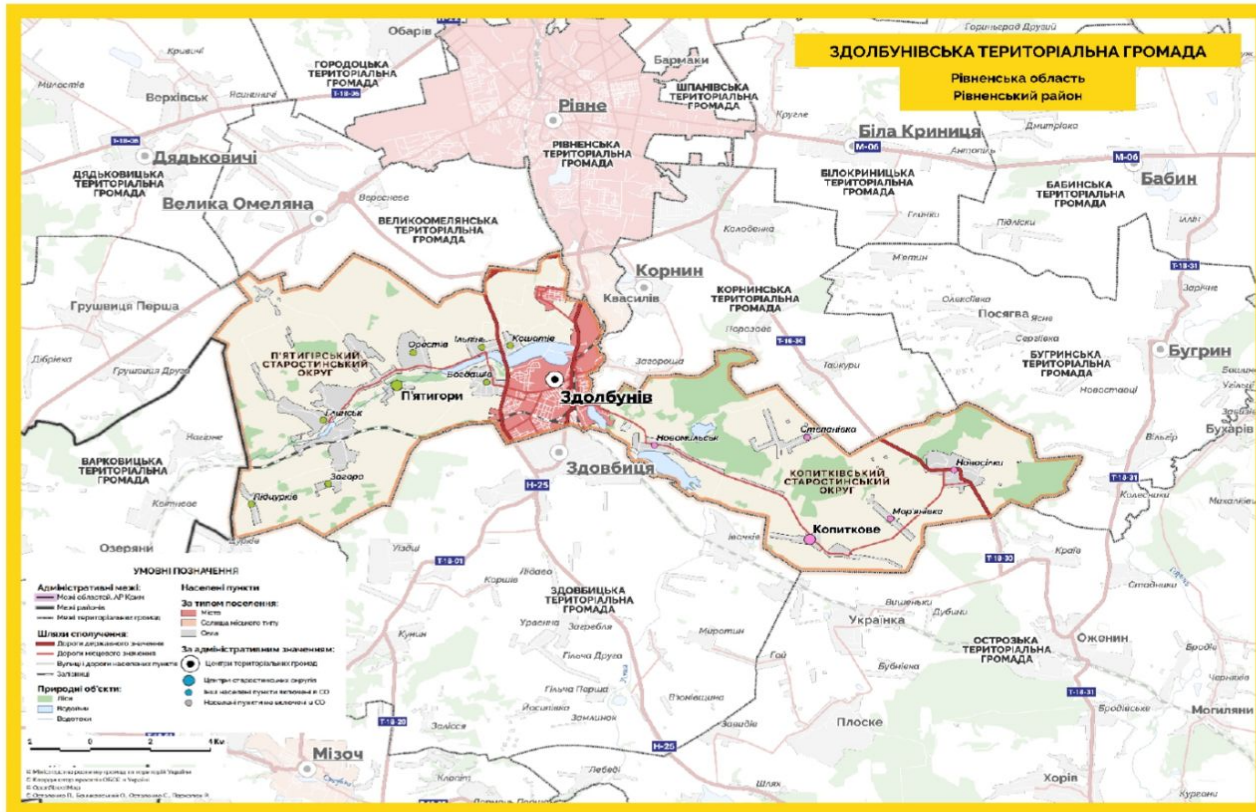
Громада розташована у південній частині Рівненської області, її площа становить 152,165 км² та складає 2,1% площі Рівненського району, 0,76 % площі Рівненської області.

Територіальна громада утворена з адміністративним центром - місто Здолбунів, яке знаходиться на відстані до міста Рівне (обласний центр): напряму - 12 км, а шляхами - 14 км.

Центр громади, місто Здолбунів - це важливий залізничний вузол Західної України, одна з найбільших вузлових станцій Рівненської області. Залізниця має пряме сполучення з такими містами України, як: Рівне, Луцьк, Львів, Ужгород, Вінниця, Київ, Одеса, Харків, Луганськ, Сімферополь та столицями сусідніх держав: Варшава, Мінськ та Москва. Місто знаходиться на перетині двох важливих автомобільних шляхів міжнародного значення М06 Київ-Чоп, та державного значення Н-25 Городище - Рівне - Старокостянтинів.

Загальна протяжність автомобільних доріг становить 605,505 км, в тому числі з твердим покриттям 321,667км.

Громада межує з Здовбицькою, Мізоцькою, Острозькою, Бугринською, Корнинською, Рівненською, Великоомелянською та Варковицькою територіальними громадами Рівненської області.

Картосхема Здолбунівської міської територіальної громади Рівненської області

Населення громади на початок 2023 року становило 30 683 особи² (2,1 % населення Рівненського району, 0,76% населення Рівненської області).

Характеристики Здолбунівської міської територіальної громади станом на 01.01.2019

Регіон	Площа, км ²	Площа громади у % до загальної площі району/області	Населення, тис. осіб	Населення громади у % до населення району/області	Густота населення (осіб/км ²)
Громада	152,165	-	30,683	-	202

² За обліковими даними ЦНАП Здолбунівської міської ради

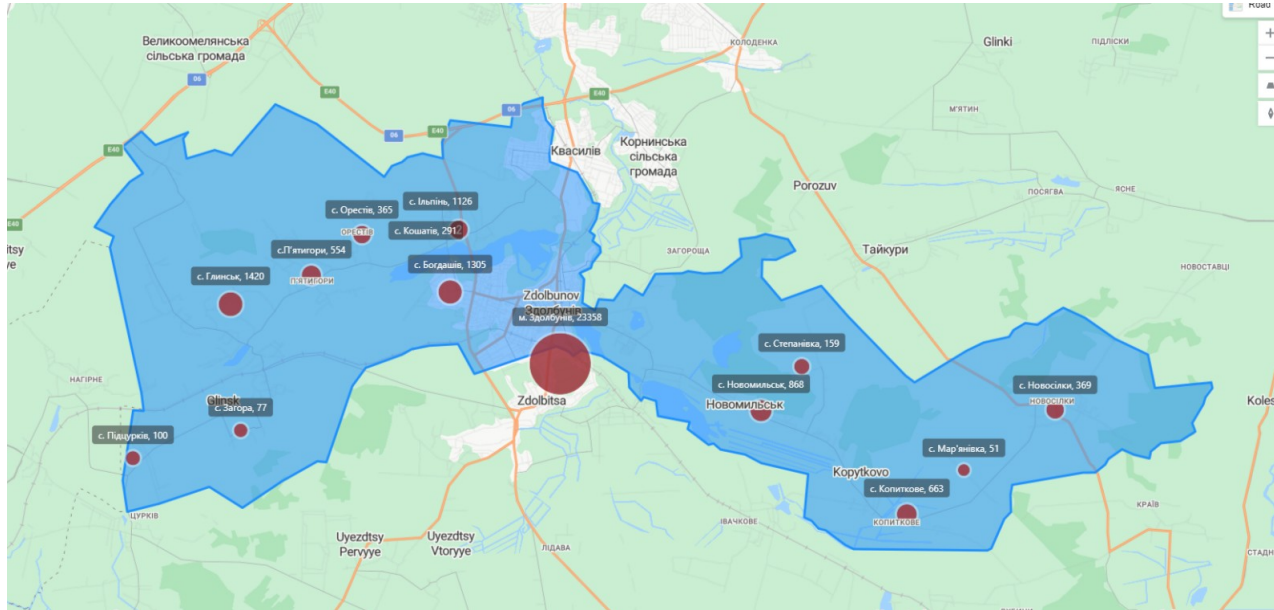
Рівненський район	7216,6	2,1%	632,4	4,9%	87
		ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА			
Рівненська область	20100	0,76%	1157,3	2,65%	58

До складу Здолбунівської міської територіальної громади увійшли: місто - Здолбунів, 13 сільських населених пунктів. У громаді сформовано 2 старостинські округи.

Здолбунівська МТГ: адміністративно-територіальний поділ

Адміністративний центр/ Старостинський округ	Назва населеного пункту	Площа населеного пункту, км²
Адміністративний центр	м. Здолбунів	12,49
13 населених пунктів:	с. Богдашів, с. Глинськ, с. Загора, с. Ільпінь, с. Копиткове, с. Кошатів, с. Мар'янівка, с. Новомильськ, с. Новосілки, с. Орестів, с. Підцурків, с. П'ятигори, с. Степанівка	
Копитківський старостинський округ		
Копитківська сільська рада	с. Копиткове	19,3
	с. Мар'янівка	0,037
	с. Новомильськ	12,9
	с. Степанівка	8,122
Новосілівська сільська рада	с. Новосілки	18,994
П'ятигірський старостинський округ		
Глинська сільська рада	с. Глинськ	25,1
	с. Загора	2,25
	с. Підцурків	8,5
П'ятигірська сільська рада	с.П'ятигори	11,78
Богдашівська сільська рада	с. Богдашів	6,01
	с. Ільпінь	7,57
	с. Кошатів	5,2
	с. Орестів	8,15

Таким чином, Здолбунівська міська територіальна громада, об'єднавши 1 міську раду та 5 сільських рад, являє собою адміністративно-територіальну одиницю в складі 14 населених пунктів з адміністративним центром у місті Здолбунів.

Чисельність мешканців населених пунктів Здолбунівської МТГ, станом на 01.03.2023 р.

Адміністративний центр громади

Місто Здолбунів - одне із найдавніших поселень Рівненщини.

Здолбунів розташоване на річці Усті, висота над рівнем моря 195 м. Рельєф міста рівнинний, порушується заболоченими заплавами річки Усті та її лівої притоки Шведки, а також численними зниженнями. На південно-східній околиці міста на Усті збудоване Старомильське водосховище з площею водного дзеркала 134 га, а в заплаві Шведки - система ставків, які займають площу 247 га. Місто розташоване у Західноукраїнській лісостеповій фізико-географічній провінції у межах Волинської височини - підвищеної лісової рівнини, розчленованої ярами та балками.

Здолбунів вирізняється серед міст Рівненщини вигідним транспортним сполученням автомобільними шляхами та залізницею. Це дозволяє налагодити хорошу логістику для транспортних засобів та мешканців громади.

Транспортну доступність автошляхами забезпечують:

- автомобільний шлях міжнародного значення М06 Київ - Чоп, який проходить неподалік міста;

- автомобільна шлях державного значення Н-25 Городище - Рівне - Старокостянтинів, який проходить через саме місто;
- автомобільні шляхи територіального значення: Т-18-01 «Рівне - Здолбунів - Мізоч - Дубно», Т-18-30 «Рівне - Тайкури - Оженин»;
- автомобільні дороги загального користування місцевого значення О180802 «Здолбунів - Глинськ - Стеблівка», О 180803 /М-06/ «Глинськ - Здовбиця - Новосілки».

Місто Здолбунів є залізничним вузлом Західної України. У місті розташована вузлова сортувальна залізнична станція Рівненської дирекції Львівської залізниці на сходженні ліній Шепетівка (Хмельницька область) — Здолбунів, Здолбунів — Красне (Львівська область), Здолбунів — Ковель (Волинська область). Залізнична станція є стиковою між Львівською та Південно-Західною залізницями (межа проходить за 5 км від станції поблизу зупинного пункту Здолбунів-Південний). На станції розташоване однойменне локомотивне та моторвагонне депо, де ремонтують всі зміннострумові електропоїзди Львівської залізниці та частину дизель-поїздів.

Авіасполучення (відстань від міста Здолбунів до аеропортів):

- 16 км до міжнародного Рівненського аеропорту;
- 227,5 км до Міжнародного аеропорту Львів імені Данила Галицького;
- 375,4 км до Міжнародного аеропорту «Київ» імені І.Сікорського»;
- 340,8 км до Міжнародного аеропорту Київ (Жуляни).

Станом на 1 жовтня 2023 року чисельність мешканців громади становила 30705 жителів, в т.ч. у м. Здолбунів проживало 23 358. Більшість населення формально є православними християнами. Зареєстровані також греко-католицька громада, є громади християн-євангелістів, Свідки Єгови.

До липня 2020 року місто Здолбунів було центром Здолбунівського району, який, відповідно до адміністративної реформи, включено до складу Рівненського району Рівненської області.

Кліматичні умови

Географічно Здолбунівська громада розташована в районі впливу помірно-континентального клімату, який характеризується як помірно-теплий, вологий. Зима м'яка з частими відлигами, літо тепле, з достатньою кількістю опадів.

Зима починається 15-17 листопада з переходом середньодобових температур повітря через 0°C, і утверджуються наприкінці місяця. Стійка зима починається у другій декаді січня з переходу середньодобових температур через 5°C. В цей період спостерігаються найнижчі температури повітря, зменшується хмарність кількість днів з відлигами. У середині лютого починається спад зими. Період сніготанення триває 15-20 днів.

Весна починається є останніх днів лютого - початку березня, коли сходить сніговий покрив. І коли середні добові температури перевищують 5°C, це на початку квітня, тоді починається справжня весна. Наприкінці квітня майже всі дерева вкриваються листям, з'являються комахи, температура повітря переходить через 10°C. Проте до середини травня часто спостерігаються приморозки у повітрі.

Літо починається з кінця травня і триває до вересня. Влітку переважає антициклонна погода, проте часті цикли із заходу приносять значну кількість опадів, приблизно у липні до 80-110 мм. Нерідко, опади мають характер злив. Пересічна температура повітря в липні 18,8°C.

Осінь, на Здолбунівщині характеризується затяжними дощами, частими туманами. Останній період - період з найвищою хмарністю, холодною вологою погодою, частою зміною структурою опадів - дощ, сніг, мішані опади.

Враховуючи близькість розташування до міста Рівне (12 км по прямій) для характеристики клімату в Здолбунівській громаді можна використати дані накопичені в ході метеоспостережень в обласному центрі.

Таблиця. Щомісячні кліматичні дані для м. Рівне

Показник	Місяць											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Денна температура	-1°C	3°C	8°C	16°C	21°C	25°C	27°C	29°C	23°C	12°C	6°C	4°C
Нічна температура	-8°C	-5°C	-1°C	5°C	9°C	14°C	15°C	15°C	11°C	4°C	0°C	-2°C
Дощові дні	0°C	0°C	2°C	5°C	6°C	3°C	7°C	1°C	6°C	7°C	2°C	0°C
Снігові дні	1°C	5°C	2°C	0°C	0°C	0°C	0°C	0°C	0°C	0°C	2°C	3°C

На рік в громаді випадає 590 мм опадів переважно в теплий період року.

Місяці найбільших опадів: липень, червень, серпень в які сукупно випадає близько 238 мм опадів. Більшість опадів відбувається в липні з середньою кількістю опадів 85 мм.

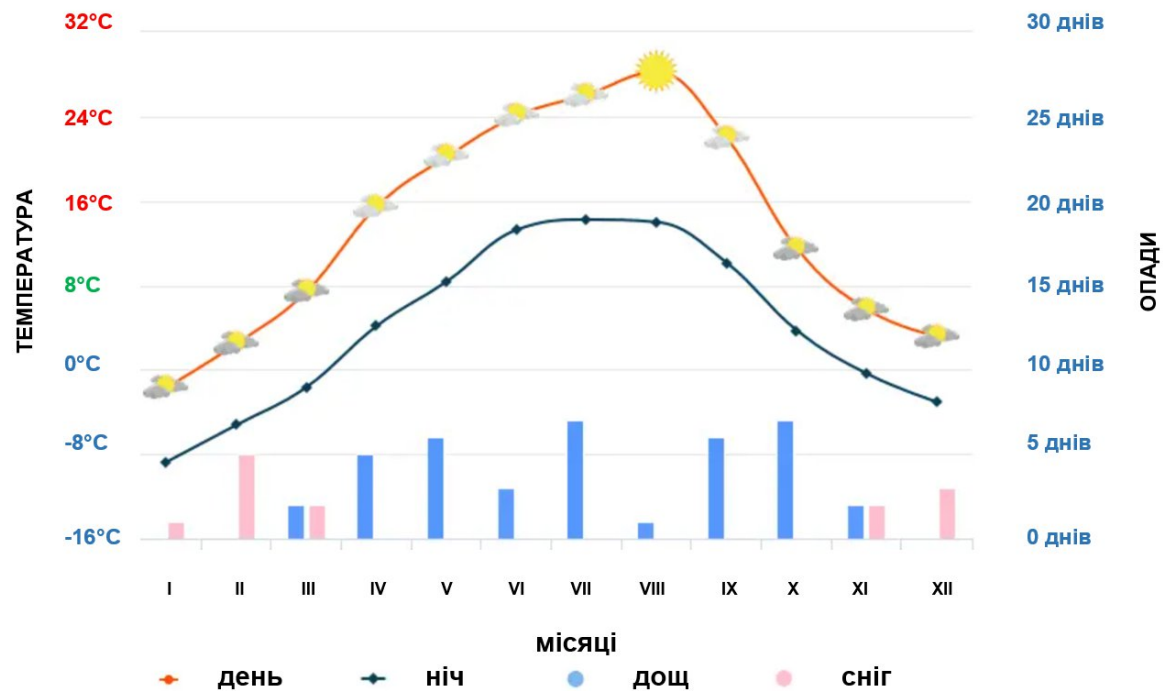

Рисунок. Графік середньомісячних температур (день і ніч), сонячних похмурих днів, кількість опадів та снігопадів у м. Рівне (моніторинг за період 2015-2023 рр)³.

В місті Рівне найнижча середньомісячна температура у -14°C зареєстрована в січні 1963 році, а найвищий пік у 23°C зареєстровано у серпні 2015 року. 2017 рік був найтеплішим роком, коли середня температура сягнула 12°C , а найхолодніший - 1940 з середньою температурою у 5°C .

Різниця в середній температурі між найтеплішим місяцем (липень) та найхолоднішим (січень) становить 26°C . Різниця між найвищим середнім рівнем опадів (липень) і найнижчим (березень) - 55 мм.

³ <https://hikersbay.com/climate/ukraine/rivne?lang=en>

Таблиця. Метеорологічні характеристики (МС Рівне)

ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

№з/п	Назва параметру	Од. виміру	Значення	Примітка забезпеченість
1	Середня температура повітря за рік	°С	7,3	
2	Найхолодніша доба холодного періоду	°С	-27,0	0,98
3	Найхолодніша доба холодного періоду	°С	-25,0	0,92
4	Найхолодніша п'ятиденка холодного періоду	°С	-22,0	0,98
5	Найхолодніша п'ятиденка холодного періоду	°С	-21,0	0,92
6	Найжаркіша доба теплого періоду	°С	27,0	0,95
7	Найжаркіша п'ятиденка теплого періоду	°С	23,0	0,99

Екологічна ситуація

Поточний стан атмосферного повітря

За даними Головного управління статистики у області загальний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у 2021 році від стаціонарних джерел склав 9,4 тис. т, що на 0,7 тис. т або на 7 % менше ніж у 2020 році.

Також зменшилась щільність викидів з 0,5 до 0,46 тон на 1 км² та шкідливі речовини, які припали на одну особу, що знизилась відповідно з 8,8 до 8,2 кг.

На динаміку викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря впливають економічні процеси в області. Зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від підприємств області обумовлене впровадженням на підприємствах сучасних технологій та поступовим проведенням налагоджувальних робіт обладнання, здійсненням природоохоронних заходів та проведенням інвентаризації джерел викидів для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

Хімічний склад викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення в 2021 році наведено на рис.

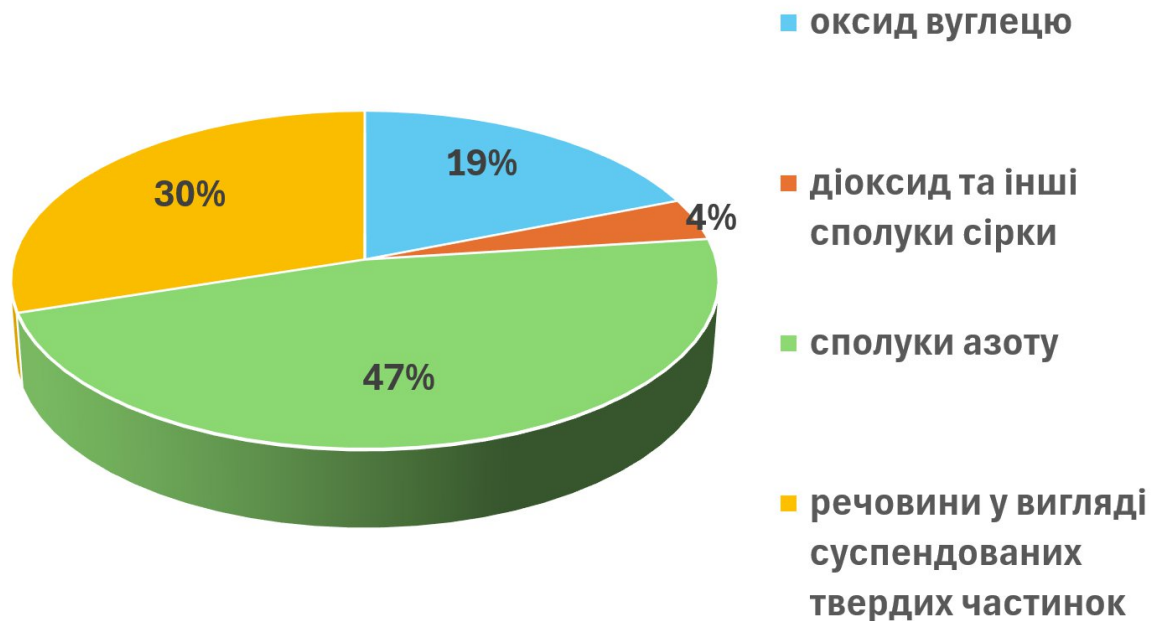

Рисунок. Хімічний склад забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення у 2021 році

У зв'язку із збільшенням навантаження пересувних та стаціонарних джерел на атмосферне повітря відбувається погіршення якості довкілля, санітарного стану території, фіксуються перевищення концентрацій забруднюючих речовин. Найбільш забрудненими є території міст Рівне (9232,8 кг/км²), Дубно (4437 кг/км²), Вараша (2926,6 кг/км²), Острога (1000 кг/км²).

Найменше викидів припадає на Вараський, Сарненський та Дубенський райони.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в порівнянні по області та Здолбунівському району (для аналізу використані статистичні дані на основі характеристик Здолбунівського району, у зв'язку з відсутністю оновленої інформації в контексті новоутворених адміністративних районів та територіальних громад Рівненської області) наведена в таблиці.

Таблиця. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон⁴

ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА					
Адміністративна одиниця/рік	2005	2010	2015	2019	2020
Рівненська область	17328	12935	10229	9911	10148
Здолбунівський район	5516	2689	2728	1798	2592

Динаміка викидів у Здолбунівському районі свідчить, що викиди в атмосферне повітря чітко корелюються з станом економіки району. Зокрема, спостерігаємо два спади, які відображають кризові явища економіки:

- у 2010 році, як наслідок економічної кризи 2009 року;
- у період з 2015 по 2019 роки, як наслідок військової агресії російської федерації на сході України.

За підсумками 2020 року прослідковується ріст викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря по Здолбунівському району при відносній сталості по області. Опосередковано це вказує на відновлення у районі виробництв незважаючи на глобальну пандемію COVID-19. У порівнянні із 2019 роком, за рік показник по області зріс лише на 2%, в той час, як по району на 44%.

Таблиця. Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення за видами забруднюючих речовин у 2020 році, тон⁵

Адміністра- тивна одиниця	Обсяги викидів забруднюючих речовин, всього	У тому числі							Крім того викиди діокси ду вугле- цю, тис. тон
		Діоксиду сірки	Діоксиду азоту	Метану	Оксиду вуглецю	Оксиду азоту	Сажі	Неметанових летких органічних	
Рівненська область	9378,4	308,9	3387,4	385,0	1318,5	1202,2	30,3	333,7	2337,2
Рівненський район	7953,4	198,3	3217,6	295,5	1111,4	1198,9	14,7	144,9	2259,4
Здолбунівська громада	1810,8	207,13	1289,5	н ⁶	292,22	н	н	н	н

⁴ Статистичний щорічник Рівненської області за 2021 рік

⁵ Статистичний щорічник Рівненської області за 2021 рік

⁶ Дані не відслідковувались або відсутні.

У загальному обсязі викидів від стаціонарних джерел забруднення в області переважають діоксид азоту (36,1 %), оксид вуглецю (24,9 %), оксид вуглецю (14,1 %) та оксид азоту (12,1%). Що стосується частки викидів забруднюючих речовин Здолбунівської МТГ то тут переважають діоксид азоту (71,2%), оксид вуглецю (16,1%) та діоксид сірки (11,4%).

Основними забруднювачами атмосферного повітря громади є підприємства агропромислового комплексу та автомобільний транспорт. Найбільший забруднювач громади - «Волинь-цемент» філія ПрАТ «Дікергофф цемент Україна». Дане підприємство є другим в області за обсягами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Головними причинами, які обумовлюють незадовільний стан атмосферного повітря є недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів, пошкодження покриття автомобільних доріг, зростання кількості автомобільного транспорту, які не забезпечені приладами для нейтралізації відпрацьованих газів, і як наслідок збільшується кількість викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

2.1.3 Населення: чисельність та структура

Чисельність населення Здолбунівської міської громади станом на 01.10.2023 року складає 30 705 осіб. Аналіз динаміки зміни кількості мешканців в розрізі населених пунктів громади за п'ять років подано в Таблиці.

Динаміка зміни чисельності Здолбунівської МТГ в розрізі населених пунктів за 5 років (дані на 1 січня відповідного року) ⁷

Населений пункт / старостинський округ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	01.10. 2023	Різниця у к-ті мешкан- ців 2023 до 2018 р.
Здолбунівська міська рада	24453	24325	24268	-	-	-	-	-
м. Здолбунів	24453	24453	24453	24453	24453	24453	23358	-1095
Копитківський старостинський округ				2196	2162	2121	2110	-86
Копитківська сільська рада	1656	1726	1757	-	-	-	-	-
с. Копиткове	638	660	669	686	674	669	663	25
с. Мар'янівка	57	59	60	60	57	51	51	-6
с. Новомильськ	813	853	870	895	890	871	868	55
с. Степанівка	148	154	158	158	161	155	159	11
Новосілківська сільська рада	-	-	-	-	-	-	-	-

Населений пункт / старостинський округ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	01.10. 2023	Різниця у к-ті мешкан- ців 2023 до 2018 р.
Здолбунівська міська рада	24453	24325	24268	-	-	-	-	-
с. Новосілки	385	394	394	397	380	375	369	-16
П'ятигірський старостинський округ				5329	5327	5260	5238	-91
Глинська сільська рада	1519	1564	1611	-	-	-	-	-
с. Глинськ	1351	1390	1432	1451	1439	1417	1420	69
с. Загора	70	75	79	79	80	78	77	7
с. Підцурків	98	99	100	106	105	100	100	2
П'ятигірська сільська рада	-	-	-	-	-	-	-	-
с.П'ятигори	490	528	545	558	560	557	554	64
Богдашівська сільська рада	2825	2926	3031	-	-	-	-	-
с. Богдашів	1176	1209	1252	1288	1297	1299	1305	129
с. Ільпінь	1015	1058	1104	1149	1157	1137	1126	111

Населений пункт / старостинський округ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	01.10. 2023	Різниця у к-ті мешкан- ців 2023 до 2018 р.
Здолбунівська міська рада	24453	24325	24268	-	-	-	-	-
с. Кошатів	266	274	284	291	296	288	291	25
с. Орестів	368	385	391	407	393	384	365	-4
Здолбунівська групада	31 328	31 463	31 606	31 554	31 295	30 921	30 705	-623

Здолбунівська МТГ є високоурбанізованою громадою: показник щільності населення складає 207,1 особу на 1 км. кв. (середньообласний показник 56,9 осіб/км. кв.).

Характерною особливістю громади є суттєва диспропорція в розмірах населених пунктів що входять до складу громади, при чому 23 358 (76,07%) мешканців проживають у м. Здолбуніві, а 7347 (23,93%) у сільських населених пунктах. Найбільшими селами громади є Глинськ - 1420 осіб та Богдашів - 1305 осіб, а найменшими: Мар'янівка - 51 особа, Загора - 77 осіб та Підцурків - 100 осіб.

Демографічна ситуація у громаді в 2022-2023 роках змінювалась основним чином під впливом міграційних процесів, викликаних війною - виїзд місцевих мешканців за кордон та поповнення населення громади за рахунок внутрішньо переміщених осіб (ВПО), переважна більшість яких жінки з дітьми. Станом на початок 2023 року в громаді зареєстровано 2880 ВПО, серед них близько 100 дітей шкільного віку, які були зараховані до закладів загальної середньої освіти Здолбунівської громади. Приріст населення за рахунок внутрішньо переміщених осіб, у випадку їх інтеграції у громаду, сприятиме її омолодженню, збільшенню частки жіночого населення, але водночас це створює нові виклики для розвитку соціальної інфраструктури громади.

Важливо, що діти шкільного віку що виїхали з громади продовжують навчання у місцевих школах у он-лайн форматі, що суттєво підвищує ймовірність їх повернення (разом із сім'ями) в Україну після врегулювання безпекової ситуації.

2.1.4. Бюджет громади

Бюджет Здолбунівської МТГ формується відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України. У 2022 р. доходи бюджету Здолбунівської громади становили 326,7 млн. грн. (на 6,3 % менше, аніж у 2021 році), видатки - 331,6 млн грн (на 2,4% більше попереднього року). У 2022 р. по відношенню до уточненого - бюджет громади був дефіцитним на суму 1,9 млн. грн. (0,59%).

Доходи

За інформацією Державного веб-порталу бюджету для громадян у 2022 р. податкові надходження склали 64,7% усіх доходів бюджету Здолбунівської громади. Питома вага офіційних трансфертів у 2022 році склала 32,1% усіх доходів бюджету громади. У 2021 році вони становили 59,7% та 38,8% відповідно.

Податкові надходження

Понад дві третини (64,65%) усіх податкових надходжень бюджету Здолбунівської МТГ у 2022 році забезпечив податок з доходів фізичних осіб (в частині, яка скеровується до місцевого бюджету відповідно до Бюджетного кодексу України) (рис. 8.2). У 2021 році цей показник становив 59,65%, а за підсумками 9 міс. 2023 року - 85,54%.

Другою за обсягом величиною, що формує податкові надходження Здолбунівської МТГ, є доходи від місцевих податків і зборів. Їх формують: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортний податок; туристичний збір; єдиний податок. ОМС у межах своєї компетенції встановили ставки та пільги щодо сплати місцевих податків. Враховуючи величини ставок місцевих податків встановлених ОМС - їх можна вважати прийнятними для ведення бізнесу та адекватними для місцевих жителів, в т.ч., з огляду на умови військового часу. Здолбунівська міська рада встановила: максимальну ставку єдиного податку для об'єктів оподаткування I групи (10% від прожиткового мінімуму) та середню для II групи (10% від мінімальної заробітної плати). Істотно нижчими є ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (ближче до нижньої межі), земельний податок - переважно нижні межі. Варто зазначити, що в більшості випадків ставки є однаковими для фізичних осіб та юридичних осіб. Туристичний збір у громаді для внутрішнього туризму складає нижню межу (0,1% від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року), а для в'їзного туризму 1% (при граничній межі 5%)

У 2022 році відбулося незначне зростання податкових надходжень до місцевого бюджету на 4,51 млн. грн. Зростання було забезпечене ростом доходів від сплати ПДФО (+4,4 млн. грн.), єдиного податку, крім с/г виробників (+2,7 млн. грн.), доходів від відчуження нерухомості та землі (+1 млн. грн.), плати за землю та податку на нерухомість (+0,4 та +0,9 млн. відповідно). Якщо порівнювати показники бюджету 2022 року з плановими/прогнозними показниками 2023 року вбачається суттєве зростання податкових надходжень в розрізі прибуткового податку з громадян та ПДФО (+347,5 млн. грн.), єдиного податку, крім с/г виробників (+1,7 млн. грн.), плати за землю, податку на нерухомість та акцизного збору (+3,5, +0,3 та +6,9 млн. відповідно).

У 2022 році мало місце суттєве падіння обсягів доходів від акцизного податку з пального (-4,5 млн. грн), що зумовлено певними обмеженням в умовах воєнного стану (відповідно до змін до Податкового кодексу під час воєнного стану в частині нарахування цих податків). Від'ємну динаміку також показав єдиний податок від с/г виробників (-0,4 млн. грн.).

Найбільшими платниками податків Здолбунівської МТГ, що формують значну частку надходжень до бюджету є: АТ «Укрзалізниця», «Волинь-Цемент» філія ПРАТ «Дікергофф Цемент України», КНП «Здолбунівська ЦМЛ», ПП «ВКО «МАНС», Здолбунівське ВЗТП, ТОВ Традекс Агрі, ПРАТ «Рівнеобленерго», ТОВ «АТБ-маркет», МПЗОВ «Квант» тощо.

Впродовж 2022 року податкові платежі до місцевого бюджету Здолбунівської МТГ від цих суб'єктів господарювання склали понад 57 млн. грн., що становить більше ніж 25% податкових надходжень громади. При чому АТ «Укрзалізниця», «Волинь-Цемент» філія ПРАТ «Дікергофф Цемент України» забезпечили відрахування більше 44 млн. грн. - тобто кожна п'ята гривня податкових доходів місцевого бюджету.

Варто зауважити, що за підсумками 2022 року основним промисловим підприємством громади «Волинь-Цемент» філія ПРАТ «Дікергофф Цемент України» зменшено обсяги реалізації промислової продукції (товарів, послуг) на 612,5 млн грн (71% до показника минулого року).

Офіційні трансферти

До місцевого бюджету Здолбунівської громади у 2022 році надійшло офіційних трансфертів на суму 104,77 млн. грн. - (32,07% дохідної частини), що майже на 30,25 млн. грн менше, аніж у попередньому році. З усіх офіційних трансфертів, які громада отримувала від органів державного управління у 2022 році, 81,2% становила освітня субвенція з державного бюджету обсягом 92,44 млн. грн. (при 103,7 млн. грн. у 2021 році з часткою у 94,9% від офіційних трансфертів).

Офіційні трансферти Здолбунівської МТГ в динаміці 2021-2022 років⁸

ОФІЦІЙНІ ТРАНСФЕРТИ	2021 рік млн грн	2022 рік млн грн	Динаміка між 2022 та 2021 рр., млн. грн
ВІД ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ВСЬОГО	135,02	104,77	-30,25
1. Субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, всього	109,29	92,44	-16,85

⁸Згідно даних Державного веб-порталу бюджету для громадян <https://openbudget.gov.ua/>

1.1. Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	103,67	92,44	-11,23
1.2. Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій	3,72		-3,72
1.3. Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг	1,91		-1,91
2. Дотації з місцевих бюджетів іншим місцевим бюджетам, всього	1,77	1,05	-0,72
3. Субвенції з місцевих бюджетів іншим місцевим бюджетам, всього:	23,97	11,28	-12,69
1.1. Субвенція з місцевого бюджету на проєктні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, підтримку малих групових будинків та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	0,57		-0,57
1.2. Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції	1,66	2	0,34
1.3. Субвенція з місцевого бюджету за рахунок залишку коштів освітньої субвенції, що утворився на початок бюджетного періоду	0,02		-0,02
1.4. Субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	0,56	0,36	-0,2
1.5. Субвенція з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	1,24		-1,24
1.6. Субвенція з місцевого бюджету за рахунок залишку коштів субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, що утворився на початок бюджетного періоду	0,2	0,02	-0,18
1.7. Субвенція з місцевого бюджету на погашення заборгованості з різниці в тарифах, що підлягає урегулюванню згідно із Законом України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій	9,05		-9,05

та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету			
1.8.	Інші субвенції з місцевого бюджету	8,53	8,91
1.9.	Субвенція з місцевого бюджету на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	2,14	-2,14

У 2021 Здолбунівська громада отримала у складі офіційних трансфертів з державного бюджету субвенцію на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій (3,72 млн грн), яка вже у 2022 році у зв'язку війною не виділялась. Так само, не виділялась субвенція державного бюджету на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг (у 2021 р. сягнула 1,91 млн. грн.).

Також у 2022 році:

- зменшились дотації з місцевих бюджетів іншим місцевим бюджетам (1,05 млн. грн. проти 1,77 грн. у 2021 році);
- зменшились субвенції з місцевих бюджетів іншим місцевим бюджетам (11,28 млн. грн. проти 23,97 грн. у 2021 році).

Перелік та вартість реалізованих в межах території громади проєктів за кошти державної субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів чи Державного фонду регіонального розвитку

	Назва	рік	сума	Що досягнуто завдяки проєкту
1	Будівництво спортивного залу дитячо-юнацької спортивної школи Здолбунівської районної ради Рівненської області м. Здолбунів, вул. Паркова	2018-2020 роки	7979,2	Покращено інфраструктуру для навчально-тренувальної та спортивної роботи. Забезпечено можливість проведення спортивно-масових заходів та змагань
2	Реконструкція частини приміщень адміністративного будинку під центр надання адміністративних послуг по вул. Михайла Грушевського, 14 в м.Здолбунів Рівненської області	початок 2021 рік - триває в умовах війни	2865,24	Покращено умови надання адміністративних послуг

Видатки

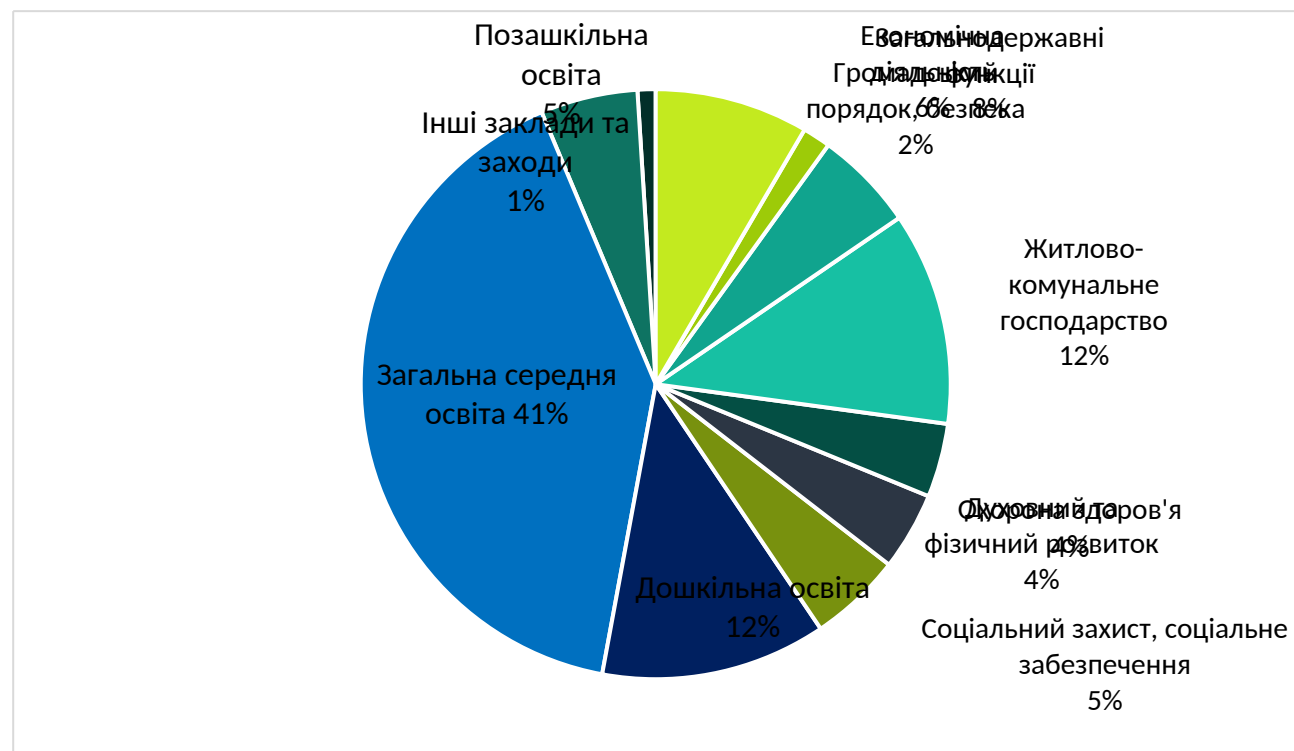
Незважаючи на військові дії у 2022 році видатки місцевого бюджету Здолбунівської міської ради зросли на 2,39% і становили 331,58 млн. грн.

Найбільша частка в структурі видатків бюджету Здолбунівської громади у 2021- 2022 роках припадала на фінансування освіти (61,53% усіх видатків бюджету громади у 2021 році, 59,45% - у 2022 році).

Враховуючи умови воєнного стану видатки на загальнодержавні функції скоротились на 4,68 млн. грн., на громадський порядок, безпеку та судову владу - 7,68 млн. грн. та охорону навколишнього середовища 1,38 млн.

Натомість спостерігається суттєвий ріст витрат на житлово-комунальне господарство 6,44 млн., охорону здоров'я 2,7 млн. грн. та соціальний захист 2,43 млн. грн.

Найбільшу частку в структурі видатків Здолбунівської МТГ займає освіта - 197,12 млн. грн., що становить 59,45% від сукупних видатків. У складі видатків на освіту у 2022 році 68,6% становили видатки на загальну середню освіту, 20,8% - на дошкільну освіту, 8,97% - на позашкільну освіту і 1,7% - на інші заклади і заходи у сфері освіти.

Фінансова спроможність громади у порівнянні з іншими громадами Рівненської області

Відповідно до Методики формування спроможних громад⁹ введено національну систему ранжування спроможності громад за окремими показниками. Відповідно Уряд пропонує при визначенні спроможності громад брати до уваги п'ять критеріїв:

Критерії оцінки рівня спроможності територіальних громад

Найменування критерію		Показник	Спроможність громади (рівні)
1.	Чисельність населення, що постійно проживає на території спроможної територіальної громади	до 3 тис. осіб	низький рівень спроможності
		від 3 до 7 тис. осіб	середній рівень спроможності
		більш як 7 тис. осіб	високий рівень спроможності
2.	Чисельність учнів, що здобувають освіту в закладах загальної середньої освіти, розташованих на території спроможної територіальної громади	до 300 осіб	низький рівень спроможності
		від 300 до 500 осіб	середній рівень спроможності
		більш як 500 осіб	високий рівень спроможності
3.	Площа території спроможної територіальної громади	до 200 кв. кілометрів	низький рівень спроможності
		від 200 до 400 кв. кілометрів	середній рівень спроможності
		більш як 400 кв. кілометрів	високий рівень спроможності
4.	Індекс податкоспроможності бюджету спроможної територіальної громади	до 0,3	низький рівень спроможності
		від 0,3 до 0,9	середній рівень спроможності
		більш як 0,9	високий рівень спроможності
5.	Частка місцевих податків та зборів у доходах бюджету спроможної територіальної громади	до 20 відсотків	низький рівень спроможності
		від 20 до 40 відсотків	середній рівень спроможності

⁹ Постанова КМУ № 214 від 08.04.2015 року

		більш як 40 відсотків	високий рівень спроможності
ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА			

Здолбунівська МТГ за чисельністю населення має високий рівень спроможності, за чисельністю учнів, що здобувають освіту в закладах загальної середньої освіти, - високий, за площею - малоспроможна, за індексом податкоспроможності - середній за підсумками 9 місяців 2023 року (високий протягом 2021-2022 років), за часткою власних надходжень у місцевому бюджеті - низький за підсумками 9 місяців 2023 року (середній протягом 2021-2022 років).

За підсумками 2022 року Здолбунівська громада за індексом податкоспроможності займала 5 місце серед 64 громад Рівненської області, а за підсумками 9 місяців 2023 року громада зайняла 14 місце серед 64 громад Рівненської області. В той же час, і за 2022, і за 9 місяців 2023 року - індекс податкоспроможності був вищим порівняно з середнім по громадах Рівненщини.

Надходження до загального фонду бюджету Здолбунівської громади в розрахунку на 1 мешканця (без трансфертів) становили 6,6 тис. грн., 6,8 тис. грн. та 19,8 тис. грн. (за 2021, 2022 та за 9 міс. 2023 роки відповідно), що вище середнього по області у 2021 році на 62%, у 2022 році на 23%, а за 9 місяців 2023 року на 31,3%.

За видатками загального фонду в розрахунку на 1 мешканця Здолбунівська громада посіла у 2022 році 19 місце серед 64 громад області, а за 9 місяців 2023 року - 3 місце. Місце громади в регіоні за іншими показниками наведено у таблиці.

Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності, 2021-2022 роки¹⁰

Показник	Здолбунівська громада			У середньому громади Рівненської області			Місце Здолбунівської громади в рейтингу громад регіону		
	2021	2022	9 міся- ців 2023	2021	2022	9 міся- ців 2023	2021	2022	9 міся- ців 2023
Надходження загального фонду на	6 597	6 802	19 836	4 079	5 532	4 805	7	14	1

¹⁰ <https://decentralization.gov.ua/news/14281>

1 мешканця, грн.									
ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА									
	193 223	196 394	180 054	65 499	64 566	59 387	4	4	4
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), грн									
Питома вага місцевих податків і зборів в доходах загального фонду, %	26,42	27,63	8,69	28,52	25,13	25,57	40	25	63
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень заг. фонду до території громади), тис. грн/км ²	1 378,3	1 408,5	4 105,2	848,8	1 089,4	958,2	3	3	3
Видатки загального фонду на 1-го мешканця , грн	8 967	9 892	13 635	8 581	9 428	7 823	21	19	3
Капітальні видатки на 1-гомешканця, грн	630	519	3 361	872	457	489	34	18	1
Видатки на утримання апарату управління на 1 мешканця, грн	712	768	600	1 140	1 263	1 021	56	55	59

¹² <https://www.arcgis.com/apps/dashboards/e0c20d364bef4ab9b7c944e9e27e88c5>

	1,1	1,1	0,8	0,5	0,6	0,7	3	5	14
Індекс податкоспроможності ¹²		ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА							

Здолбунівська МТГ у рейтингу громад Рівненської області за основними показниками фінансового стану має значення вище середньообласного рівня за 8 показниками з 9-ти наведених у таблиці. Крім того, прослідковуються наступні тренди в громаді:

- Поступове нарощування громадою капітальних видатків з 34 місця по області у 2021 році до 1-го за 9 місяців 2023 року;
- Поступове нарощування громадою видатків загального фонду з 21 місця по області у 2021 році до 3-го за 9 місяців 2023 року;
- Стабільно високий показник фіскальної віддачі території (3 місце серед громад області протягом періоду з 2021 по 2023 рік);
- Стабільно високий показник дохідності земель (4 місце серед громад області протягом періоду з 2021 по 2023 рік).

2.2 Основні характеристики секторів енергетичного плану

2.2.1 Муніципальні будівлі

Соціальна інфраструктура виступає базою формування людського капіталу, а розвиток соціальної інфраструктури є одним з першочергових завдань, яке вирішується в рамках соціально-економічної політики держави, регіону, територіальної громади. Успіх розвитку територіальної громади залежить не лише від наявності розвиненої соціальної інфраструктури, але від спроможності громади перетворити її у актив розвитку, що потребує підвищення ефективності управління, узгодження інтересів усіх стейкхолдерів щодо визначення шляхів її розвитку, та пошуку ефективних форм їх взаємодії.

Освіта

Здолбунівська громада має розвинену мережу закладів. Станом на вересень 2023 року вона включає 7 закладів дошкільної освіти (2 структурні підрозділи закладів загальної середньої освіти), 13 закладів загальної середньої освіти, Державний навчальний заклад «Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту» та заклади позашкільної освіти.

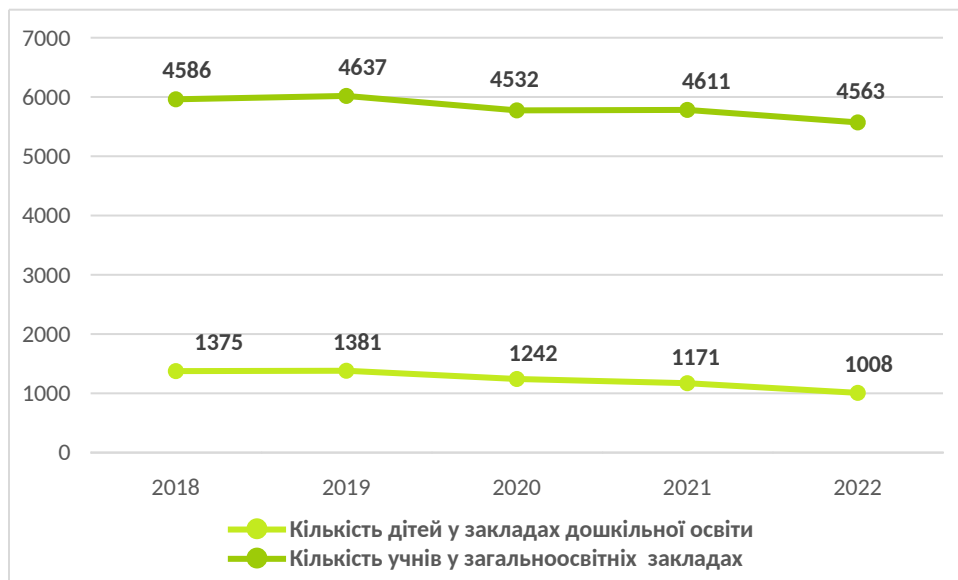
¹² <https://www.arcgis.com/apps/dashboards/e0c20d364bef4ab9b7c944e9e27e88c5>

У таблиці подано структуру освітньої мережі Здолбунівської територіальної громади.

Водночас, починаючи з 2020 року, в громаді має місце тенденція до зменшення кількості учнів/дітей у закладах освіти громади.

Освітня мережа Здолбунівської міської територіальної громади

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Кількість дошкільних закладів, одиниць	7	8	8	8	7
Кількість дітей в дошкільних закладів, тис. осіб	1375	1381	1242	1171	1008
Завантаженість дошкільних закладів (дітей на 100 місць)	117	111	100	94	83
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів, одиниць	14	14	14	14	13
Кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах, осіб	4586	4637	4532	4611	4563

Динаміка кількості учнів/дітей у закладах освіти Здолбунівської МТГ

В громаді функціонує Комунальна установа «Здолбунівський інклюзивно-ресурсний центр» Здолбунівської міської ради, який відвідує 81 дитина і ще 350 дітей отримують послуги під супроводом. Фахівці центру здійснюють психолого-педагогічний супровід закладів загальної середньої освіти, консультативну роботу, інформаційно-просвітницьку діяльність, методичну допомогу у питанні ефективної організації освітнього процесу для дітей з ООП.

Загальна середня освіта

У громаді функціонують 13 закладів загальної середньої освіти (з яких 8 ліцеїв, 2 гімназії та 3 початкові школи), в яких у 2022-23 н.р. навчається 4563 учнів. Кількість персоналу в закладах загальної середньої освіти складає 565 осіб.

В цілому по громаді проєктна потужність закладів заповнена на 84,7 %.

Характеристика мережі закладів загальної середньої освіти Здолбунівської МТГ, 2022-2023 н .р. ¹³

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремон-ту	Проєктна потужність	Кількість учнів	Кількість персоналу	Наповненість, %
1	Здолбунівський ліцей № 1 Здолбунівської міської ради Рівненської області	1939	600	425↓	71	70,5
2	Здолбунівський ліцей №2 Здолбунівської міської ради Рівненської області	1934	510	551↑	44	108,6
3	Здолбунівський ліцей № 3 Здолбунівської міської ради Рівненської області	1957	670	481↓	40	72,5
4	Здолбунівський ліцей № 4 Здолбунівської міської ради Рівненської області	1957	600	581↓	56	97,8
5	Здолбунівський ліцей № 5 Здолбунівської міської ради Рівненської області	1882	410	360↓	36	89,8

¹³ За даними Інформаційної системи управління освітою. Рівненська область <https://vl.isuo.org/authorities/view/id/435>

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремон-ту	Проектна потужність	Кількість учнів	Кількість персоналу	Наповненість, %
6	Здолбунівський ліцей № 6 Здолбунівської міської ради Рівненської області	1975	940	110 	111	117,7
7	Здолбунівська початкова школа № 7 Здолбунівської міської ради Рівненської області	1974	350	31 	72	88,9
8	Глинський ліцей Здолбунівської міської ради Рівненської області	1971	400	22 	25	55,8
9	Копитківський ліцей Здолбунівської міської ради Рівненської області	1967	320	18 	40	58,4
10	Новосілівська гімназія Здолбунівської міської ради Рівненської області	1976	240	51 	11	21,3
11	П'ятигірська гімназія Здолбунівської міської ради Рівненської області	1920	150	10 	30	68,0
12	Новомиська гімназія Здолбунівської міської ради Рівненської області	1939	170	14 	25	82,4
13	Ільпінська початкова школа Здолбунівської міської ради Рівненської області	1993	30	25 	4	83,3
Загалом			5390	4563	565	84,7 (середнє значення по громаді)

У закладах загальної середньої освіти громади працює 565 осіб персоналу.

ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

Середня вартість навчання одного учня у Здолбунівській МТГ у 2022 році складала близько 21,73 тис. грн на одного учня. Даний показник суттєво відрізняється в розрізі закладів, зокрема в м. Здолбунів вартість навчання на половину менша за навчання одного учня у сільських малочисельних закладах. Це свідчить про те, що малочисельні навчальні заклади показують низьку ефективність.

Іншим, важливим показником при розрахунку освітньої субвенції, що характеризує ефективність освітньої мережі, є фактична наповнюваність класів (ФНК) та її співвідношення з розрахунковою наповнюваністю (РНК).

Порівняльні показники кількості учнів та ФНК ЗЗСО Здолбунівської громади,
2021-2022 р.

ЗЗСО	2021	2022	2023	ФНК 2021	ФНК 2022
Здолбунівський ліцей № 1 Здолбунівської міської ради Рівненської області	377	397	423	18,85	19,9
Здолбунівський ліцей №2 Здолбунівської міської ради Рівненської області	510	507	554	24,63	25,5
Здолбунівський ліцей № 3 Здолбунівської міської ради Рівненської області	591	587	486	25,5	25,4
Здолбунівський ліцей № 4 Здолбунівської міської ради Рівненської області	584	608	587	25,39	22,5
Здолбунівський ліцей № 5 Здолбунівської міської ради Рівненської області	360	377	368	20	20,9
Здолбунівський ліцей № 6 Здолбунівської міської ради Рівненської області	1015	1043	1106	27,43	28,2
Здолбунівська початкова школа № 7 Здолбунівської міської ради Рівненської області	335	329	311	27,92	27,4

ЗЗСО	2021	2022	2023	ФНК 2021	ФНК 2022
Глинський ліцей Здолбунівської міської ради Рівненської області	219	226	223	16,85	17,4
Копитківський ліцей Здолбунівської міської ради Рівненської області	186	185	187	16,91	16,8
Новосілківська гімназія Здолбунівської міської ради Рівненської області	45	51	51	7,5	8,5
П'ятигірська гімназія Здолбунівської міської ради Рівненської області	92	92	102	10,22	10,2
Новомильська гімназія Здолбунівської міської ради Рівненської області	140	143	140	15,56	15,9
Ільпінська початкова школа Здолбунівської міської ради Рівненської області	26	26	25	6,5	6,5
Загалом по громаді	4480	4571	4563	21,8	21,91

У 2021 році в цілому по закладах освіти Здолбунівської громади ФНК становила 21,8 що на 1,3 більше РНК. Більша частина закладів освіти (8 закладів) громади мали фактичну наповнюваність класів меншу, ніж розрахункову, при цьому вони охоплювали близько третини усіх учнів.

У 2022 році ФНК становила 21,91, що на 0,41 більше РНК (21,5). Водночас у 7 із 13 ЗЗСО в громаді ФНК складала менше 21,5. В таких закладах навчалось 24,6% учнів громади.

У 2023 році ФНК залишився 25,37, проте РНК залишилось на тому ж рівні 21,5.

2021 рік		навчальні заклади		учні	
↑	ФНК більш ніж 21,5 (РНК + 1)	5	35,7%	3 035	67,6%
↔	ФНК від 19,5 до 21,5	1	7,1%	360	8,0 %
↓	ФНК менше ніж 19,5 (РНК- 1)	7	50,1 %	1085	24,2 %
-	ЗЗСО без класів	1	7,1 %	10	0,2 %

2022 рік		навчальні заклади		учні	
↑	ФНК більш ніж 22,5 (РНК + 1)	4	28,6%	2 466	53,8%
↔	ФНК від 20,5 до 22,5	2	14,3%	985	21,5 %
↓	ФНК менше ніж 20,5 (РНК- 1)	7	50,0 %	1120	24,4 %
-	ЗЗСО без класів	1	7,1 %	10	0,3 %

Отже, освітня мережа громади достатньо добре сформована у центральній садибі - м. Здолбунів, однак має серйозні проблеми низької ефективності малочисельних шкіл у сільських населених пунктах.

Показник РНК є важливою складовою розрахунку обсягу освітньої субвенції, яка спрямовується до бюджету громади. Освітня субвенція є основним джерелом фінансування видатків загальної середньої освіти в кожній громаді. Якщо у 2022 році обсяг освітньої субвенції зріс порівняно з попереднім роком та складав 96,5 млн. грн, то на 2023 рік обсяг субвенції заплановано лише у розмірі 80,6 млн. грн (з огляду на проблеми зумовлені війною та зниженням доходів державного бюджету обсяги освітньої субвенції було зменшено для усіх місцевих бюджетів). Тут слід зауважити, що у 2022 році

¹⁴Інформаційна довідка щодо розрахунку обсягу освітньої субвенції на 2021, 2022, 2023 роки

<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/byudzhet-ta-zakupivli/byudzhet/arhiv/2021-rik/informacijni-dovidki-shodo-rozrahunku-obsyagu-osvitnoyi-subvenciyi-na-2021-rik/rivnenska-oblast>,

<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/byudzhet-ta-zakupivli/byudzhet/2022-rik/informacijni-dovidki-shodo-rozrahunku-obsyagu-osvitnoyi-subvenciyi-na-2022-rik/rivnenska-oblast>

<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/byudzhet-ta-zakupivli/byudzhet/2023-rik/informacijni-dovidki-shodo-rozrahunku-obsyagu-osvitnoyi-subvenciyi-na-2023-rik/rivnenska-oblast2023>

загальні видатки бюджету Здолбунівської громади на заклади ЗСО склали 135,2 млн. грн¹⁵, тобто освітня субвенція покривала лише 71,4% цих видатків. Зменшення субвенції у 2023 році на 15,6 млн. грн стане додатковим навантаженням на місцевий бюджет громади. Тому питання формування ефективної мережі ЗЗСО в громаді залишається актуальним.

Обсяги освітньої субвенції для Здолбунівської МТГ на 2021-2023 роки¹⁶

	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Сума освітньої субвенції, тис. грн	97 504,4	96 537,2	80 865,0
На 1 учня, грн	21 716	21 073	17 910
На клас, грн	473 322	461 901	454 298

Серед інших проблем розвитку закладів освіти - застаріла матеріально-технічна база, низька енергоефективність. Майже всі заклади потребують проведення ремонту приміщень, проведення заходів підвищення енергоефективності, окремі перекриття даху тощо. Серед найбільш гострих питань мережі закладів середньої освіти є:

- Здолбунівський ліцей №2 Здолбунівської міської ради Рівненської області (потреба будівництва захисної споруди/укриття);
- Здолбунівський ліцей № 3 Здолбунівської міської ради Рівненської області (потреба завершення добудови нової школи);
- Здолбунівський ліцей № 5 Здолбунівської міської ради Рівненської області (потреба будівництва захисної споруди/укриття);
- Здолбунівський ліцей № 6 Здолбунівської міської ради Рівненської області (потреба капітального ремонту закладу: перекриття даху, утеплення та облицювання зовні);

¹⁵ Інформаційна довідка щодо розрахунку обсягу освітньої субвенції на 2021, 2022, 2023 роки
<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/byudzhet-ta-zakupivli/byudzhet/arhiv/2021-rik/informacijni-dovidki-shodo-rozrahunku-obsyagu-osvitnoyi-subvenciyi-na-2021-rik/rivnenska-oblast>,
<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/byudzhet-ta-zakupivli/byudzhet/2022-rik/informacijni-dovidki-shodo-rozrahunku-obsyagu-osvitnoyi-subvenciyi-na-2022-rik/rivnenska-oblast>
<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/byudzhet-ta-zakupivli/byudzhet/2023-rik/informacijni-dovidki-shodo-rozrahunku-obsyagu-osvitnoyi-subvenciyi-na-2023-rik/rivnenska-oblast2023>

¹⁶ За даними Українського центру оцінювання якості освіти <https://zno.tes.tportal.com.ua/stat/2021>

- Копитківський ліцей Здолбунівської міської ради Рівненської області (потреба перекриття даху над спортивною залю, капітальний ремонт спортзалу).

Дошкільна освіта

У громаді функціонує 9 закладів дошкільної освіти комунальної форми власності проєктною потужністю 1233 місця, де у 2023 році навчається 982 дитини. Планові потужності більшості дошкільних навчальних закладів (окрім Здолбунівського ЗДО (ясла-садок) «Грайлик») дозволяють збільшувати набір дітей, що перебувають у громаді.

Вартість перебування дітей у ЗДО на 2022 рік становила близько 30 тис.грн. на одну дитину в рік.

Переважна більшість закладів збудовано 30 та більше років тому. У низці закладів здійснювались капітальні ремонти.

Мережа дошкільних навчальних закладів Здолбунівської МТГ, 2023 р. ¹⁷

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капре-мону	Проєктна потужність	К-ть дітей	К-ть персоналу	Наповненість, %
1	Здолбунівський ЗДО (ясла-садок) №2 «Дзвіночок»	1971	180	120	5	66,7
2	Здолбунівський ЗДО (ясла-садок) №3 «Ладоньки»	1978	280	228	20	81,4
3	Здолбунівський ЗДО (ясла-садок) №5 «Усмішка»	1991	280	256	5	91,4
4	Здолбунівський ЗДО (ясла-садок) «Бджілка»	1977	199	115	-	57,8
5	Здолбунівський ЗДО (ясла-садок) «Грайлик»	1954	48	103	-	214,6
6	Копитківський ЗДО (дитячий садок) «Сонечко»	1986	53	30	12	56,6
7	Новомиський ЗДО (дитячий садок)	2019	60	37	3	61,7

¹⁷ За даними Інформаційної системи управління освітою. Рівненська область <https://rv.isuo.org/authorities/view/id/491>

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капре-монтажу	Проектна потужність	К-ть дітей	К-ть персоналу	Наповненість, %
	«Барвінок»					
8	Глинський ліцей	-	95	79	20	83,2
9	Новосілівська гімназія	-	38	14	2	36,8
	Разом		1233	982	67	79,6 (середнє значення по громаді)

Міською радою вживаються заходи щодо проведення ремонтів будівель ЗДО, забезпечення їх енергоефективності через ремонт і термомодернізацію. У закладах дошкільної освіти виховується 982 дитини.

На території громади функціонує заклад професійно-технічної освіти фахової передвищої освіти - Державний навчальний заклад «Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту». Історія закладу бере свій початок у 1874 році.

Заклад здійснює підготовку фахівців за освітнім рівнем - молодшого спеціаліста, а також надає своїм студентам профільну середню освіту. Щорічно заклад випускає понад сто випускників.

Кількість випускників ДНЗ «Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту», 2019-2023 рр.

Назва закладу	2018	2019	2020	2021	2022
Державний навчальний заклад «Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту»	106	145	216	168	149

В даний момент це сучасний навчальний заклад з підготовкою за такими напрямками:

- Монтажник систем утеплення будівель;
- Монтажник санітарно-технічних систем;
- Оператор обробки інформації;
- Опоряджувальник будівельний;
- Столяр будівельний, тесляр;
- Монтер колії. Слюсар з ремонту колійних машин і механізмів;
- Перукар (перукар-модельєр). Манікюрник;
- Оглядач вагонів. Оглядач-ремонтник вагонів;
- Машиніст тепловоза. Слюсар ремонту рухомого складу;

- Провідник пасажирського вагона;
- Слюсар з ремонту рухомого складу;
- Складач поїздів;
- Черговий стрілочного поста. Оператор поста централізації.

Позашкільна освіта

Також у громаді діють заклади **позашкільної освіти**:

- Здолбунівський центр творчості дітей та юнацтва
- Здолбунівська міська станція юних техніків
- Здолбунівська дитячо-юнацької спортивної школа
- Здолбунівська музична школа

Напрями діяльності Здолбунівського центру творчості дітей та юнацтва

Напрямок діяльності	Види гуртків
Науково-технічний напрям	- гурток початкового технічного моделювання - цікава математика - судномодельний гурток - гурток юні винахідники
Туристично-краєзнавчий гурток	- юні туристи-краєзнавці - історичне краєзнавство - спортивний туризм
Художньо-естетичний напрям	- ансамбль народного танцю «Барвінок» - ансамбль спортивного бального танцю «Ритм» - студія естрадного співу «Юність» - фольклорний гурт «Жайворонок» - ансамбль української пісні «Пролісок» - студія образотворчого мистецтва «Палітра» - студія образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва «Натхнення» - студія декоративно-прикладного мистецтва «Чарівниця» - студія дизайну
Гуманітарний напрям	- англійська мова - зразкова літературна студія «Зорецвіт» - основи журналістики та блогінгу
Дослідницько-експериментальний	МАН (мала академія наук), Українська мова і література

напрям	
Скаутський, пластовий напрям	Гурток «Юні Пластуни» ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

Всього у центрі творчості дітей та юнацтва займається 903 вихованці.

Здолбунівська міська станція юних техніків у 2023 році забезпечує позашкільну підготовку для 615 вихованців.

КЗ «Здолбунівська музична школа» Здолбунівської міської ради Рівненської області містить наступні відділи:

- відділ народних інструментів;
- фортепіанний відділ;
- відділ струнно-смічкових;
- відділ духових та ударних інструментів;
- вокально-хоровий відділ;
- музично-теоретичний відділ.

Здолбунівська дитячо-юнацька спортивна школа - сучасний спортивний заклад, який володіє спорткомплексом загальною площею 1600 квадратів та розрахований на 150 глядацьких місць. Комплекс містить спортивний та ігровий зали, тренерські, роздягальні, медичний кабінет. У закладі ведуться заняття за 8 видами спорту: бокс; баскетбол; важка атлетика; легка атлетика; вільна боротьба; велоспорт на шосе; футбол; кікбоксинг WAKO. Всього у школі проходять заняття і тренування 476 вихованців. На базі ДЮСШ проходить багато національних та міжнародних змагань.

2.2.2 Житлові будівлі

Житлово-комунальне господарство громади характеризується високим ступенем зношеності інфраструктури, у тому числі житлового фонду. При чому це стосується як морального, так і фізичного зносу обладнання та впроваджених рішень.

На території громади нараховується 9098 домогосподарств, з них 7113 одноквартирних житлових будинків (садибна забудова), 180 багатоквартирних будинків, в т.ч. 31 багатоповерховий будинок.

Кількість жителів, які проживають в одноквартирних житлових будинках (садибна забудова) становить 28 306 осіб (89,78%), а тих, що проживають в багатоквартирних житлових будинках становить 3 222 особи (10,22%)¹⁸.

В громаді також створено 95 ОСББ, 2 управляючі компанії та ЖБК.

Характеристика стану житлового фонду Здолбунівської громади наведена в таблиці.

¹⁸ Станом на 01.01.2020 року

Показники	2022
Заселені будинки разом	7231
у тому числі:- індивідуальні будинки	7113
% помешкань, підключених до комунального водопостачання	81
% помешкань, підключених до комунального газопостачання	-
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	65
% помешкань, підключених до центрального опалення	55,2

*Помешкання - квартира або індивідуальний будинок.

2.2.3 Водопостачання та водовідведення

На території громади послуги з водопостачання та водовідведення надаються КП «Здолбунівводоканал».

КП «Здолбунівводоканал» надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення 8400 абонентів (або майже 20000 мешканцям міста Здолбунів). Для забезпечення мешканців міста чистою та якісною водою, її забір виконується з артезіанських свердловин, глибина яких становить від 150 до 750 метрів. Відкачка води з такої глибини відбувається потужними глибинними насосами (від 16 до 65 кВт). Через систему трубопроводів вода перекачується до резервуарів чистої води, в яких відбувається знезараження води шляхом додавання у неї розчину гіпохлориту натрію, який виробляється із кухонної солі безпосередньо на території водопровідної насосної станції.

Від станції, вода насосами подається абонентам міста системою трубопроводів, загальна протяжність яких становить 38 кілометрів (охоплюють майже усі вулиці міста Здолбунів, окрім мікрорайону «Залізничників»). Середньодобова кількість води, яка споживається абонентами підприємства становить 2,5 мільйони літрів (КП «Здолбунівводоканал» має дозвіл на видобуток до 6 мільйонів літрів води за добу). Підприємство на постійній основі здійснює моніторинг показників якості води шляхом лабораторних досліджень, фізико-хімічних та бактеріологічних аналізів на виявлення забруднень. У зв'язку із глибоким заляганням води, вона не потребує додаткового очищення та не має ні запаху, ні присмаку.

Також КП «Здолбунівводоканал» надає послуги з централізованого водовідведення. Протяжність мереж водовідведення становить 52 кілометри. Для забезпечення відводу каналізаційних стоків з міста Здолбунів, враховуючи рельєфність місцевості та заселеність районів, підприємством використовується декілька каналізаційних насосних станцій, частина з яких є автономними в роботі (не потребують постійного перебування машиніста) та інша частина - великі каналізаційні насосні станції де є постійні працівники.

Підприємство постійно працює над поліпшенням якості надання послуг та спонукає мешканців міста Здолбунів до економії споживання та використання води, так як це є важливий та невідновлювальний ресурс, який безпосередньо впливає на якість життя та здоров'я людини.

Характеристики системи водопостачання та водовідведення Здолбунівської МТГ

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Водопостачання					
Протяжність мереж водопостачання, км	36,203	36,5	36,5	37,5	37,5
Протяжність мереж водовідведення, км	48,41	48,41	48,41	52,09	52,34
Споживання питної води, тис. м ³ - всього, у тому числі:	735,6	687,33	675,84	648,44	597,27
- населення	625,88	577,23	572,91	561,03	516,96
- підприємства	109,72	110,1	102,93	87,41	80,31

Основними завданнями підприємства є:

- забезпечити якість постачання води, що передбачає: постачання води належних параметрів по чистоті, безперебійність;
- забезпечити економічну ефективність роботи підприємства, в т.ч. через спонукання мешканців міста Здолбунів вчасної оплати послуг та економії споживання.

Основними викликами в роботі підприємства є:

1. відсутність власних очисних споруд що вимагає користуватись послугами КП «Рівнеоблводоканал». Транспортувати стоки на великі відстані із застосування проміжних КНС, що впливає на кінцеву вартість послуг;
2. фізична зношеність інженерних мереж, що тягне за собою аварійні пориви. Необхідність постійного ведення ремонтно-відновлювальних робіт;
3. висока енергозатратність системи водовідведення.

Послуги з водопостачання та водовідведення надаються лише у місті Здолбунів. Протяжність мереж водовідведення за останні роки зросла на 3,93 км, а водопостачання на 1 км.

Для населення та бюджетних установ застосовуються наступні тарифи¹⁹:

¹⁹ рішення виконавчого комітету Здолбунівської міської ради № 2 від 24.01.2025 року

ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

- на послуги з водопостачання - 29,03 грн./м³ (з ПДВ) як для населення, так і для бюджетних установ і організацій громади.

- на водовідведення - 54,50 грн./м³ з ПДВ.

Водопостачання за категоріями споживачів в м³

Категорія споживачів	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Муніципальні будівлі	34897	32235	37129	31720	44740	31430	29726	28508	32832
Населення	629166	607569	558423	575130	562841	517822	518701	562864	519856
Промисловість	55098	47118	43786	28382	24208	19624	21214	22999	27054
Третинний сектор (сфера обслуговування)	35801	33772	32497	29803	31484	29253	35851	38503	35338

Водовідведення за категоріями споживачів в м³

Категорія споживачів	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Муніципальні будівлі	68777	60009	65236	74058	68903	71523	60508	63283	60988
Населення	505990	494059	457682	471519	462845	426252	428604	463531	435249
Промисловість	31411	44093	37381	28306	28776	22003	20601	20340	24984
Третинний сектор (сфера обслуговування)	77903	69683	72850	65392	65803	89099	109839	123949	97607

Довідка про загальні обсяги споживання електроенергії на водопостачання та водовідведення

Найменування	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Споживання електроенергії на водопостачання. МВт· год	840,2	793,5	806,8	801,8	762,0	662,7
<i>Електроенергія, витрачена на виробництво питної води, МВт· год</i>	815,9	770,5	783,4	778,6	741,0	640,1
<i>Споживання електроенергії на водопостачання питної води, МВт· год</i>	24,3	23,0	23,4	23,2	21,0	22,6
Споживання електроенергії на водовідведення. МВт· год	214,6	168,9	184,0	116,6	130,2	123,4
<i>Електроенергія, витрачена на очистку стічних вод, МВт· год,</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Споживання електроенергії на водовідведення, МВт· год,</i>	214,6	168,9	184,0	116,6	130,2	123,4
Разом споживання електроенергії на водопостачання та водовідведення МВт· год,	1054,8	962,4	990,8	918,5	892,2	786,1

Загальні питання

Найменування		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Загальна встановлена пропускна спроможність каналізації міста	тис.м ³ /доба	7	7	7	7	7	7

Встановлена виробнича продуктивність міського водопроводу	тис.м ³ /добу	7	7	7	7	7	7
Довжина водопровідних мереж	м	36,203	36,203	36,5	36,5	37,5	37,5
Довжина каналізаційних мереж	м	48,413	48,413	48,413	48,413	48,413	52,3435

2.2.4 Зовнішнє освітлення

Обслуговування мереж електропостачання на території громади здійснює Здолбунівське відділення ПрАТ «Рівнеобленерго».

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі залишаються однією з найменш сучасно оснащених сфер діяльності, характеризуються незадовільним технічним станом обладнання та обмеженими фінансовими ресурсами для фінансування їх відновлення та модернізації.

Характеристики мережі енергопостачання Здолбунівської МТГ

Показники	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Електропостачання							
Протяжність мереж, км	36	38	39	67,1	70,1	70,1	70,1
Споживання електроенергії, МВт-год - всього	270	302	307	386	545	576	588

2.2.5 Громадський транспорт

Територією Здолбунівської міської територіальної громади проходять автомобільні дороги загального користування:

міжнародного значення: М 06 «Київ - Чоп» (як частина найдовшого європейського автошляху, довжиною 8500 км - Е40). Дорога має якісне дорожнє покриття, розмітку та знаки;

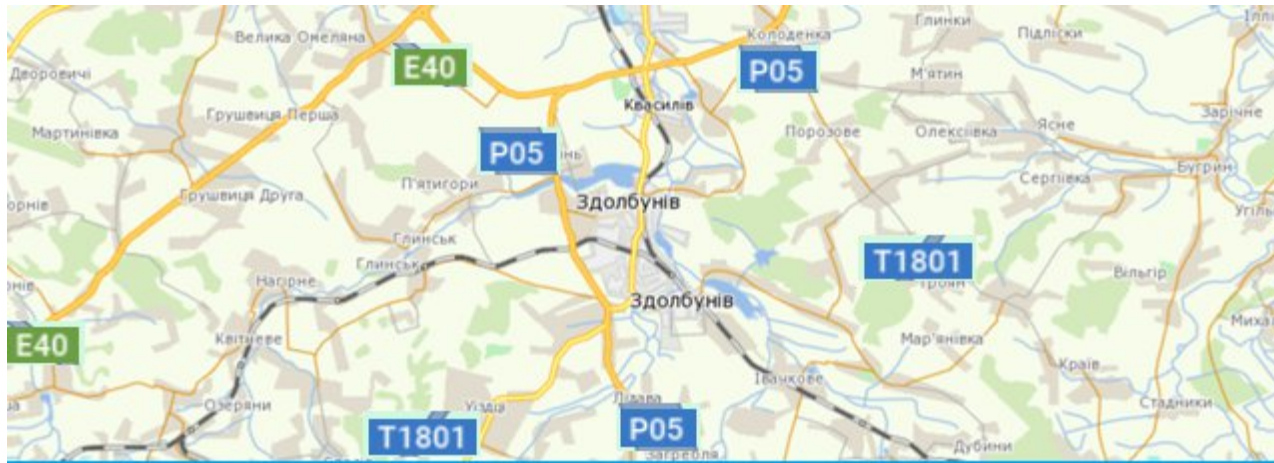
державного значення, з них:

- **регіональна дорога:** Р-05 Городище - Рівне - Старокостянтинів. Дорога має якісне дорожнє покриття, розмітку та знаки;

- **територіальні дороги:**

- Т-18-01 «Рівне - Здолбунів - Мізоч - Дубно». Дорога у задовільному стані. Проходять ремонтні роботи;

- Т-18-30 «Рівне - Тайкури - Оженин». Дорога потребує ремонту.
- автомобільні дороги загального користування місцевого значення О180802 «Здолбунів- Глинськ-Стеблівка». Дорога потребує ремонту;
- О180803 /М-06/ Глинськ -Здовбиця - Новосілки». Дорога потребує ремонту.

Автомобільні дороги міжнародного, регіонального та територіального значення на території Здолбунівської МТГ

Дороги: Т-18-01 «Рівне - Здолбунів - Мізоч - Дубно» та Р05 «Городище - Рівне - Старокостянтинів» проходять через місто Здолбунів, а М 06 «Київ - Чоп» та Т-18-30 «Рівне - Тайкури - Оженин» перетинають громаду з півночі та заходу.

Основні обласні дороги Здолбунівської МТГ

№ дороги	Найменування	Протяжність (км)
О180802	Здолбунів - Глинськ - Стеблівка	23,2
О180803	/М-06/ - Глинськ - Здовбиця - Новосілки	30,4
	РАЗОМ	53,6

Відстані від центральної садиби м. Здолбунів до Республіки Польща: 184 кілометри (пп. «Устилуг»), або 221 кілометр (пп. «Ягодин»), до Республіки Білорусь - 260 кілометрів (пп. «Піща»), до Словацької Республіки - 438 кілометрів (пп. «Малий Березний»), Угорщини - 486 кілометрів (пп. «Лужанка»), Румунії - 517 кілометрів (пп. «Дяково»).

Громада має розвинену транспортну інфраструктуру для здійснення пасажирських та вантажних перевезень, що необхідна для розвитку економіки .

Основні місцеві дороги

ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

№ дороги	Найменування	Протяжність (км)
C180801	Борщівка - Буца	3,1
C180802	Уїздці - Коршів	2,2
C180803	Озерко - Мізоч	0,5
C180804	Суйми - Нова Мощаниця - Ступне	9,3
C180805	/O180803/ - Степанівка	3,0
C180806	/O180804/ - В'юнівщина	1,9
C180807	/O180804/ - Замлинок	2,7
C180808	/T-18-20/ - Клопіт	1,6
C180809	/O180802/ - Загора	0,7
C180810	/O180808/ - Підгайне	2,2
РАЗОМ		27,2

Крім того, наявна мережа комунальних доріг у населених пунктах та між ними, більшість з яких цілком чи частково з твердим покриттям. Їх стан від хорошого до незадовільного. Протяжність комунальних доріг становить 605,505 км., в тому числі з твердим покриттям 321,667км.

Дорожньо-транспортна інфраструктура громади потребує покращення. Також існує питання ремонту доріг, які не знаходяться у віданні громади, проходять через м. Здолбунів і громада позбавлена в можливості їх відновлення.

Здолбунівська міська рада проводить ряд комплексних заходів по формуванню місцевих цільових програм, в т.ч. Програми розвитку дорожнього господарства Здолбунівської міської територіальної громади, Програми благоустрою Здолбунівської міської територіальної громади.

Основні ділянки доріг, стан та потреби в ремонтних роботах визначено в таблиці.

Стан дорожнього покриття в межах Здолбунівської МТГ

КРИТЕРІЙ	ХАРАКТЕРИСТИКИ ДОРОЖНЬОГО ПОКРИТТЯ
Відстань від населеного пункту до адміністративного центру (км) та стан покриття.	- Здолбунів - Богдашів - 4,5 км, (асфальтна, задовільний стан) - Здолбунів - Новомиськ - 7,0 км, (асфальтна, задовільний стан) - Здолбунів - Степанівка - 12,5 км, (асфальтна, потребує ремонту) - Здолбунів - Ільпін - 5,7 км, (асфальтна, задовільний стан)

	- Здолбунів - Орестів - 9,8 км, (асфальтна, задовільний стан) - Здолбунів - Кошатів - 6,3 км, (асфальтна, потребує ремонту) - Здолбунів - П'ятигори - 9,8 км, (асфальтна, задовільний стан) - Здолбунів - Загори - 12,7 км, (асфальтна, потребує ремонту) - Здолбунів - Глинськ - 12,0 км, (асфальтна, задовільний стан) - Здолбунів - Підцурків - 13,5 км, (асфальтна, потребує ремонту) - Здолбунів - Копитків - 12,3 км, (асфальтна, потребує ремонту) - Здолбунів - Мар'янівка - 16,5 км, (12,6 асфальтна, потребує ремонту, 3,9 ґрунтова), Здолбунів - Новосілки - 19,5 км, (13,9 асфальтна, потребує ремонту, 5,6 ґрунтова)
ВИДИ І СТАН ДОРІГ (в розрізі населених пунктів громади)	
м. Здолбунів	загальна протяжність вулиць - 75,0 км - з асфальтним покриттям - 53,14 км - з білощобеновим покриттям - 13,24 км - з ґрунтовим покриттям - 8,62 км
с. Ільпін	загальна протяжність вулиць - 11,595 км - з асфальтним покриттям - 4,107 км - з білощобеновим покриттям - 6,375 км - з ґрунтовим покриттям - 1,113 км
с. Богдашів	загальна протяжність вулиць - 13,207 км - з асфальтним покриттям - 2,73 км - з білощобеновим покриттям - 6,59 км - з ґрунтовим покриттям - 3,887 км
с. Кошатів	загальна протяжність вулиць - 5,881 км - з асфальтним покриттям - 0 км - з білощобеновим покриттям - 3,24 км - з ґрунтовим покриттям - 2,641 км
с. Орестів	загальна протяжність вулиць - 11,302 км - з асфальтним покриттям - 2,157 км - з білощобеновим покриттям - 3,35 км - з ґрунтовим покриттям - 5,795 км
с. Глинськ	загальна протяжність вулиць - 24,140 км - з асфальтним покриттям - 14,6 км - з білощобеновим покриттям - 4,9 км

	- з ґрунтовим покриттям - 4,64 км
с. Новосілки	загальна протяжність вулиць - 6,21 км - з асфальтним покриттям - 1,916 км - з білощобеновим покриттям - 2,34 км - з ґрунтовим покриттям - 1,954 км
с. Мар'янівка	загальна протяжність вулиць - 6,85 км - з асфальтним покриттям - 1,9 км - з білощобеновим покриттям - 2,94 км - з ґрунтовим покриттям - 2,01 км
с. Копиткове	загальна протяжність вулиць - 4,2 км - з асфальтним покриттям - 1,09 км - з білощобеновим покриттям - 1,9 км - з ґрунтовим покриттям - 1,21 км
с. Новомисьськ	загальна протяжність вулиць - 3,8 км - з асфальтним покриттям - 2,9 км - з білощобеновим покриттям - 0,3 км - з ґрунтовим покриттям - 0,6 км
с. П'ятигори	загальна протяжність вулиць - 7,02 км - з асфальтним покриттям - 5,9 км - з білощобеновим покриттям - 0,6 км - з ґрунтовим покриттям - 0,52 км
с. Загора	загальна протяжність вулиць - 3,9 км - з асфальтним покриттям - 1,1 км - з білощобеновим покриттям - 0,8 км - з ґрунтовим покриттям - 2,0 км
с. Підцурків	загальна протяжність вулиць - 4,75 км - з асфальтним покриттям - 1,1 км - з білощобеновим покриттям - 2,81 км - з ґрунтовим покриттям - 0,84 км
с. Степанівка	загальна протяжність вулиць - 12,87 км - з асфальтним покриттям - 4,2 км - з білощобеновим покриттям - 3,91 км - з ґрунтовим покриттям - 4,76 км

2.2.6 Промисловість та мале підприємництво

Здолбунівська громада має розбудовану мережу закладів торгівлі. Станом на початок 2023 року у громаді понад 300 юридичних та фізичних-осіб підприємців, що займаються наданням послуг у різних сферах. З них 220 суб'єктів займаються роздрібною торгівлею в неспеціалізованих магазинах - переважно продуктами харчування, напоями,

тютюновими виробами та промисловими товарами. Мережа магазинів демонструє щорічний ріст, як за кількістю, так і за якістю торгових точок.

У центральній частині м. Здолбунів зареєстровано близько 200 торгівельних закладів різних форм власності, а в селах громади лише 20.

Просторовий розподіл об'єктів інфраструктури сфери послуг Здолбунівської територіальної громади, од.

Об'єкти інфраструктури сфери послуг	м. Здолбунів	Копитківський старостинський округ	П'ятигірський старостинський округ	Всього по громаді
Магазини, у т.ч.:				
- Продовольчі/ продуктіві	98	1	12	111
- непродовольчі/промислові	61		1	62
- змішані асортименти	10	4	2	16
- спеціалізований непродовольчий	27			27
- тютюнові вироби	4			4
Відділення банків	3			3
Аптеки	6			6
Відділення поштового зв'язку	6	7	10	23
Перукарні	25			25
Ремонт пошиття одягу	6			6
Ремонт взуття	4			4
Ритуальні послуги	4			4
Ремонт комп'ютерної, побутової техніки	4			4
Фотопослуги	1			1
Ремонт ювелірних виробів	1			1
Ремонт, виготовлення меблів	2			2
Заклади харчування (кафе, ресторани)	31			31
Лазня	1			1
Сервіси технічного обслуговування	4		3	7
Автомийки	5			5
Автозаправні станції	6			6
Готелі, мотелі	1			1
ВСЬОГО	310	12	28	350

Аналіз територіальної концентрації об'єктів побутового обслуговування показує, що багато послуг не представлені в сільських населених пунктах. Наприклад, всі аптеки сконцентровані в м. Здолбунів, аналогічно: перукарні, відділення банків та ін. Разом, це формує бар'єри для мешканців сільських територій громади, обмежує їх в доступі до якісних послуг. Крім того, такий стан речей змушує громадян їхати до міста громади, що збільшує вартість послуг в грошовому та часовому вимірах. Особливо це важливо з огляду на менші можливості до заробітку в сільській місцевості.

У громаді функціонує 5 підприємств мережевої торгівлі: «АТБ», «Еко маркет», «Єва», «Копійочка», «Простор», а також, діють 4 ринки.

Більшість закладів громадського харчування розташовані у місті Здолбунів.

На території громади фізичними особами-підприємцями та юридичними особами надається широкий спектр усіх необхідних послуг з побутового обслуговування населення серед яких:

- пошив та ремонт одягу та взуття;
- ремонт побутової та комп'ютерної техніки;
- ремонт ювелірних виробів;
- ремонт автомобільного транспорту;
- послуги перукарів та салонів краси;
- забезпечення фізичного комфорту (бані, сауни);
- ритуальні послуги;
- тощо.

2.2.7 Управління побутовими відходами

Послуги із збирання, вивезення та утилізації твердих побутових відходів у громаді надають КП «Здолбунівське» Здолбунівської міської ради.

Вивезене сміття захоронюється на сміттєзвалищі ТПВ, що розміщений в урочищі «Здовбиця».

Рішенням виконавчого комітету Здолбунівської міської ради від 20.04.2022 р. №84 встановлено тариф на послугу з вивезення побутових відходів на території сіл П'ятигірського та Копитківського старостинських округів Здолбунівської міської територіальної громад в розмірі 14,63 грн/міс. на одну людину. Рішенням виконавчого комітету Здолбунівської міської ради від 12.12.2024 р. №349 встановлено тарифи на послугу з вивезення побутових відходів на території міста Здолбунів в розмірі 191,35 грн., для домогосподарств:

- багатоквартирні будинки - 32,37 грн/міс. на одну людину,
- одноквартирні будинки - 40,82 грн/міс за одну людину.

З метою підвищення ефективності системи збирання, вивезення та захоронення твердих побутових відходів, зменшення екологічного навантаження на довкілля та оптимізації витрат енергоресурсів у Здолбунівській міській територіальній громаді доцільно реалізувати такі заходи:

1. Впровадження роздільного збору відходів
Організувати систему роздільного збору побутових відходів із встановленням контейнерів для скла, пластику, паперу та змішаних відходів у житлових кварталах, на територіях закладів освіти, охорони здоров'я та адміністративних установ. Це дозволить зменшити обсяги захоронення ТПВ та підвищити рівень вторинної переробки ресурсів.
2. Модернізація контейнерного парку та спецтехніки
Забезпечити поетапне оновлення контейнерів для збору відходів і спеціалізованої техніки, зокрема шляхом закупівлі сучасних смітєвозів з підвищеною паливною ефективністю та зменшеними викидами CO₂.
3. Оптимізація маршрутів вивезення ТПВ
Впровадити GPS-моніторинг руху спецтехніки та програмні рішення для оптимізації маршрутів збору і транспортування відходів, що дозволить зменшити споживання пального, експлуатаційні витрати та викиди забруднюючих речовин.
4. Енергетичне використання відходів
Розглянути можливість будівництва або залучення інвесторів для створення сміттєсортувальної лінії та установок із виробництва RDF-палива або біогазу з органічної фракції відходів.
5. Рекультивація та модернізація полігону ТПВ
Провести технічне обстеження полігону в урочищі «Здовбиця» та реалізувати заходи з його модернізації, включаючи впровадження систем дегазації, збору фільтрату та поступову рекультивацію відпрацьованих карт.
6. Інформаційно-просвітницька робота з населенням
Запровадити системні інформаційні кампанії щодо сортування відходів, мінімізації їх утворення та екологічно відповідального поводження з побутовими відходами.
7. Залучення інвестицій та міжнародної технічної допомоги
Розробити інвестиційні пропозиції для участі у грантових програмах ЄС, НЕФКО, GIZ, USAID та інших міжнародних донорів з метою фінансування проєктів модернізації системи поводження з ТПВ.
8. Розроблення місцевої програми управління відходами
Ініціювати розробку та затвердження окремої комплексної програми управління відходами Здолбунівської міської ТГ відповідно до вимог Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року.

2.2.8 SWOT-аналізу енергетичного розвитку

SWOT-АНАЛІЗ

сильних, слабких сторін, можливостей і загроз
сталого енергетичного розвитку

Сильні сторони	Слабкі сторони
• Висококваліфікована робоча сила; • Прогресивна, дієва та цілеспрямована місцева влада; • Можливості концентрації політичної волі та потенційні можливості союзу бізнесу та влади для модернізації громади; • Високий потенціал капіталовкладень, потрібних для модернізації, що привабливо для міжнародних фінансових структур; • Високий потенціал енергозбереження. • Вигідне географічне розташування • Потужний аграрний комплекс	• Відсутність енергетичної політики громади; • Низька інвестиційна привабливість; • Відсутність інформованості суспільства щодо основних загроз життєзабезпеченню громади; • Високий рівень енергоспоживання в бюджетних та житлових будинках; • Довгострокове зростання тарифів на енергоресурси; • Відсутність налагодженої системи енергоменеджменту; • Обмеженість фінансових можливостей бюджетів усіх рівнів та нестача фінансових ресурсів комунальних підприємств для впровадження

	енергоефективних проєктів. • Наявність стихійних сміттєзвалищ • Відсутність практики сортування сміття • Переважне використання викопного палива для опалення житлових і робочих приміщень
Можливості	Загрози
• Великі можливості використання альтернативних джерел енергії; • Можливість залучення кредиту від міжнародних фінансових установ; • Високий потенціал економії енергоресурсів в секторі споживачів; • Можливості швидкого переходу до європейських стандартів енергетичного менеджменту • Наявність попиту усередині громади та навколишніх громад на альтернативні джерела енергії • Створення енергетичного кластеру на основі об'єднання власників побутових СЕС • Вирощування енергетичних рослин як перспективний напрям розвитку рослинництва • Діяльність в Україні проєктів міжнародної технічної допомоги, які підтримуватимуть територіальні громади • Бюджетна підтримка громад у процесі трансформації монопрофільних	• Збереження політичної нестабільності; • Відстале та неекономічне регулювання тарифів на енергетичні послуги; • Високі темпи зростання вартості послуг, низькі темпи зростання заробітної платні та можлива інфляція; • Відсутність єдиної регуляторної політики в сфері енергоефективності з боку держави та громади; • Значна залежність регіону від зовнішнього постачання енергоресурсів; • Загострення проблеми водопостачання у селах громади • Зростання забрудненості водойм та зменшення рівня води в них • Відсутність комплексного підходу по переробці ТПВ • Погіршення екологічної ситуації внаслідок активного використання у сільському господарстві пестицидів • Військові дії

території • Доступність коштів ЄС та національних фондів • Потужний туристичний потенціал громади • Розвиток освітньої та просвітницької діяльності	
--	--

№ п/п	Назва заходу / Проєкту	Термін виконання	Відповідальні особи / підрозділ	Джерела фінансування	Очікуваний ефект
1.1	Інституційне забезпечення: Створення відділу (або призначення відповідальних осіб) з енергоменеджменту в структурі міської ради. Затвердження Положення про енергоменеджмент.	2026 р.	Міська рада, розпорядження голови	Місцевий бюджет	Створення нормативної бази та закріплення персональної відповідальності за споживання ресурсів.
1.2	Програмне забезпечення: Придбання та впровадження спеціалізованого програмного комплексу для муніципального енергомоніторингу (наприклад, АСЕМ, Енергобаланс тощо).	2026 р.	Відповідальний енергоменеджер	Місцевий бюджет / Грантові кошти	Автоматизація збору даних, ведення енергетичних паспортів будівель, аналіз БЛСЕ (Базової лінії).
1.3	Технічне переоснащення: Встановлення комерційних та технологічних вузлів обліку з модулями дистанційної передачі даних (LoRaWAN/GPRS) на об'єктах бюджетної сфери (опалення, вода, електроенергія).	2026-2028 рр.	Управління ЖКГ, відділ освіти, культури, охорони здоров'я	Місцевий бюджет / Кредити (НЕФКО) / Інвестиції ЕСКО	Перехід від ручного щомісячного збору даних до автоматичного погодинного моніторингу. Швидке виявлення аварій.

№ п/п	Назва заходу / Проєкту	Термін виконання	Відповідальні особи / підрозділ	Джерела фінансування	Очікуваний ефект
1.4	Навчання та мотивація: Проведення регулярних тренінгів для технічних працівників (завгоспів) будівель. Впровадження системи фінансового стимулювання (преміювання) за досягнення економії енергоносіїв.	Щорічно (з 2026 р.)	Відділ енергоменеджменту	Місцевий бюджет / Партнерські програми (МТД)	Підвищення енергетичної культури, усунення «людського фактора» у перевитратах енергії.

2.3. АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ТА СПОЖИВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ

Аналіз споживання природного газу

У Здолбунівській територіальній громаді газопостачання здійснює Рівненська філія ТОВ «Газорозподільчі мережі України».

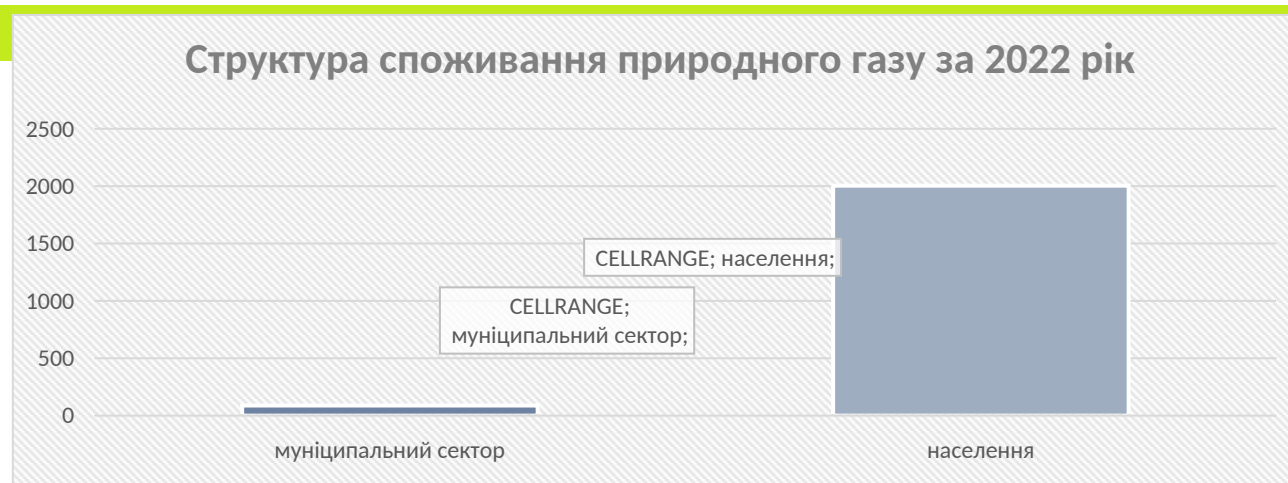
Серед споживачів природного газу можна виділити основні сектори:

- Населення - споживає природний газ для забезпечення побутових потреб, автономних систем опалення та гарячого водопостачання;
- Муніципальний сектор - споживають природний газ для забезпечення потреб опалення та гарячого водопостачання.

Статистична інформація стосовно споживання природного газу іншими категоріями споживачів відсутня;

- Промисловість дані не надано
- Третинний сектор дані не надано

Споживання природного газу в тис.м³ категоріями споживачів в період 2017-2022 років

Категорія споживачів	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Муніципальні будівлі	72,1	74,5	71,3	70,2	69,8	88,2	77,6	81,9	96,7
В МВт-год	677	699	669	659	655	828	738	769	908
Населення*	2030,1	2038,8	2048,1	2044,7	2027,9	2003,7	1989,7	1976,4	1963,4
В МВт-год	19083	19165	19252	19220	19062	18834	18702	18577	18455
Всього	2102,2	2113,3	2119,4	2114,9	2097,7	2091,9	2067,3	2058,3	2060,1
Всього в МВт-год	19760	19864	19921	19879	19717	19662	19440	19346	19363

*Дані обраховані згідно норм розрахунку на субсидію

Аналіз споживання природного газу Здолбунівської МТГ у 2017-2025 роках

Аналіз даних свідчить, що загальне споживання природного газу у Здолбунівській міській територіальній громаді протягом 2017-2025 років залишається відносно стабільним, хоча простежується тенденція до поступового скорочення обсягів використання природного газу населенням.

У структурі споживання домінуючим сектором є населення, частка якого становить понад 95% загального обсягу використання природного газу. Обсяги споживання населенням у 2017 році становили 2030,1 тис. м³, а у 2025 році прогноуються на рівні 1963,4 тис. м³, що свідчить про зниження приблизно на 3,3%.

Основними причинами скорочення споживання природного газу населенням є:

- зменшення чисельності населення громади;
- міграційні процеси, пов'язані з воєнними діями;
- поступове впровадження енергоефективних заходів;
- перехід частини домогосподарств на альтернативні джерела опалення;
- зростання вартості енергоресурсів.

Загальне споживання природного газу у громаді скоротилося з 2102,2 тис. м³ у 2017 році до прогнозованих 2060,1 тис. м³ у 2025 році. У перерахунку на енергетичні показники загальне споживання зменшилось із 19 760 МВт·год до 19 363 МВт·год.

Споживання природного газу муніципальними будівлями у 2017-2021 роках залишалося відносно стабільним — у межах 69-75 тис. м³. Водночас у 2022 році спостерігалось різке збільшення споживання до 88,2 тис. м³, що може бути пов'язано із:

- забезпеченням роботи закладів соціальної сфери в умовах воєнного стану;
- збільшенням навантаження на бюджетні установи через розміщення внутрішньо переміщених осіб;
- потребою підтримання стабільного температурного режиму в закладах освіти, медицини та соціального захисту.

У 2023-2025 роках прогноується подальше зростання споживання природного газу муніципальним сектором — до 96,7 тис. м³ у 2025 році, що може свідчити про відновлення роботи об'єктів інфраструктури та поступове збільшення потреб бюджетної сфери.

Загалом аналіз показує, що громада залишається суттєво залежною від природного газу, особливо у житловому секторі. Це підтверджує необхідність реалізації заходів з:

- термомодернізації житлового фонду;
- модернізації систем тепlopостачання;
- впровадження індивідуальних теплових пунктів;
- розвитку відновлюваних джерел енергії;
- заміщення природного газу альтернативними видами палива.

Рік	Тариф населення, грн/м³	Вартість населення, млн грн	Тариф бюджет, грн/м³	Муніципальні будівлі, млн грн	Всього, млн грн
2017	6,96	14,13	8,5	0,61	14,74
2018	8,55	17,43	10,2	0,76	18,19
2019	6,99	14,32	8,8	0,63	14,95
2020	5,50	11,25	7,0	0,49	11,74
2021	7,99	16,20	16,5	1,15	17,35
2022	7,96	15,95	38,0	3,35	19,30
2023	7,96	15,84	32,0	2,48	18,32
2024	8,50	16,80	28,0	2,29	19,09
2025	9,20	18,06	30,0	2,90	20,96

Аналіз вартісних показників споживання природного газу у 2017-2025 роках

Аналіз вартісних показників свідчить про значний вплив зміни тарифів на загальні витрати громади та населення на природний газ. Незважаючи на відносно стабільні або навіть дещо менші обсяги споживання газу, фінансове навантаження упродовж досліджуваного періоду суттєво зросло.

Найбільшу частку витрат формує населення – понад 85-90% загальної вартості споживання природного газу. Витрати населення зросли з 14,13 млн грн у 2017 році до прогнозованих 18,06 млн грн у 2025 році, тобто майже на 28%. Основною причиною є поступове підвищення тарифів на природний газ для побутових споживачів.

У 2020 році зафіксовано найнижчий рівень витрат населення – 11,25 млн грн, що пояснюється тимчасовим зниженням ринкових цін на природний газ. Водночас вже у 2021 році витрати різко зросли до 16,20 млн грн через підвищення тарифів.

Особливо суттєві зміни відбулися у бюджетному секторі. Якщо у 2017-2020 роках витрати муніципальних будівель залишалися відносно невисокими та становили 0,49-0,76 млн грн, то у 2021-2022 роках через енергетичну кризу та різке зростання ринкових цін на природний газ вони збільшилися у декілька разів:

- у 2021 році – до 1,15 млн грн;

- у 2022 році – до 3,35 млн грн.

Піковий тариф для бюджетних установ спостерігався у 2022 році – 38 грн/м³, що більш ніж у п'ять разів перевищувало рівень 2020 року. Це стало одним із ключових факторів збільшення видатків місцевого бюджету на енергоресурси.

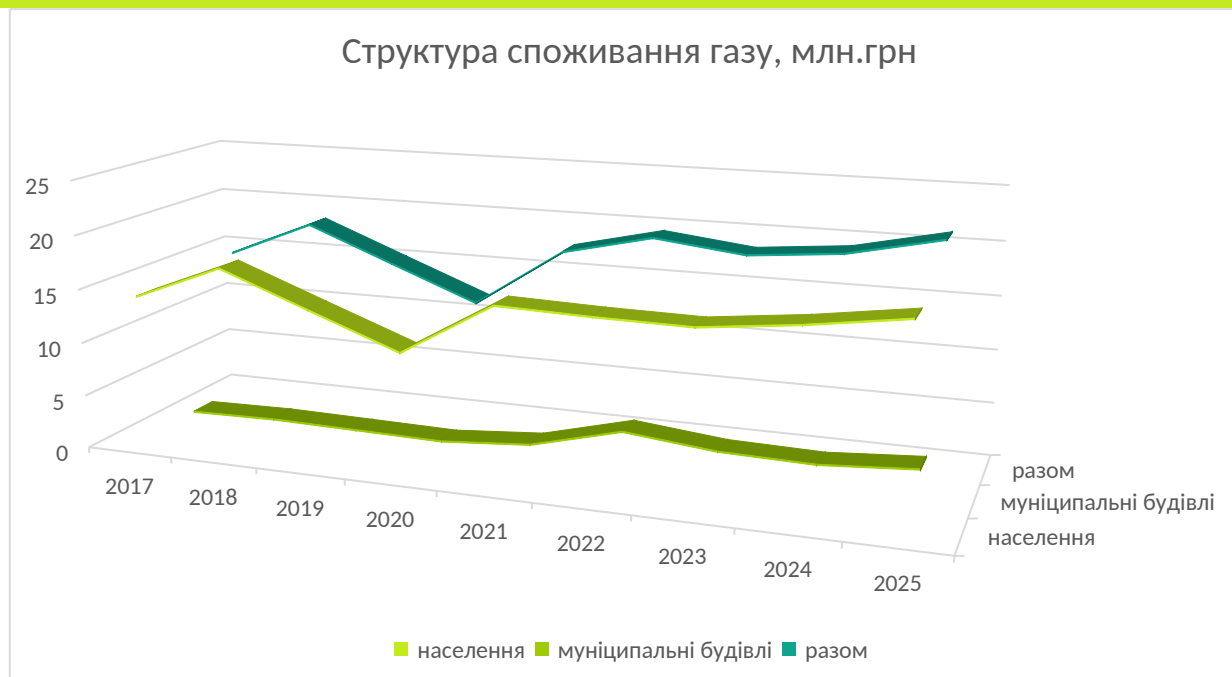
Загальні витрати на природний газ у громаді зросли:

- з 14,74 млн грн у 2017 році;
- до прогнозованих 20,96 млн грн у 2025 році.

Таким чином, загальне фінансове навантаження зростає приблизно на 42%, навіть попри тенденцію до скорочення фізичних обсягів споживання природного газу.

Отримані результати свідчать про високу чутливість громади до коливань цін на енергоресурси та підтверджують необхідність:

- скорочення залежності від природного газу;
- реалізації комплексної термомодернізації будівель;
- модернізації систем теплопостачання;
- впровадження альтернативних та відновлюваних джерел енергії;
- підвищення енергоефективності житлового та бюджетного секторів.

Відновлювані джерела енергії (ВДЕ) у секторі газопостачання Здолбунівської МТГ

Аналіз споживання природного газу у Здолбунівській міській територіальній громаді свідчить про значну залежність житлового та муніципального секторів від викопного палива. У 2025 році прогнозований обсяг споживання природного газу становитиме понад 2,0 млн м³ або близько 19,4 тис. МВт·год енергії. Це підтверджує актуальність розвитку відновлюваних джерел енергії та заміщення природного газу альтернативними видами палива.

Основними перспективними напрямками розвитку ВДЕ у громаді є:

- використання твердого біопалива (деревина, пелети, брикети);
- встановлення теплових насосів;
- розвиток сонячної енергетики;
- впровадження сонячних колекторів для гарячого водопостачання;
- модернізація котелень із переходом на альтернативні види палива.

Найбільший потенціал заміщення природного газу має житловий сектор, оскільки саме населення формує понад 95% загального споживання газу. Частковий перехід домогосподарств на:

- твердопаливні котли;
- електроопалення;

- теплові насоси;
- комбіновані системи теплопостачання

дозволить суттєво скоротити споживання природного газу та підвищити рівень енергетичної безпеки громади.

У муніципальному секторі перспективними заходами є:

- встановлення твердопаливних котлів у бюджетних установах;
- утеплення будівель;
- встановлення індивідуальних теплових пунктів;
- монтаж сонячних електростанцій для компенсації електроспоживання;
- використання теплових насосів у закладах освіти та адміністративних будівлях

Захід	Орієнтовне заміщення газу	Ефект
Термомодернізація житлових будинків	10-15%	Скорочення споживання газу населенням
Твердопаливні котли	5-10%	Заміщення природного газу біомасою
Теплові насоси	3-7%	Скорочення використання газу в бюджетній сфері
Сонячні колектори	1-3%	Гаряче водопостачання у літній період
СЕС на муніципальних об'єктах	2-5%	Компенсація електроспоживання
Модернізація систем теплопостачання	5-8%	Підвищення енергоефективності

Аналіз теплопостачання

Постачання теплоенергії на території Здолбунівської громади здійснює КП «Здолбунівкомуненергія».

Серед споживачів теплопостачання можна виділити основні сектори:

- Населення - споживає для забезпечення побутових потреб, автономних систем опалення, освітлення;
- Муніципальний сектор - споживають для забезпечення побутових потреб та освітлення;
- Третинний сектор (сфера обслуговування)

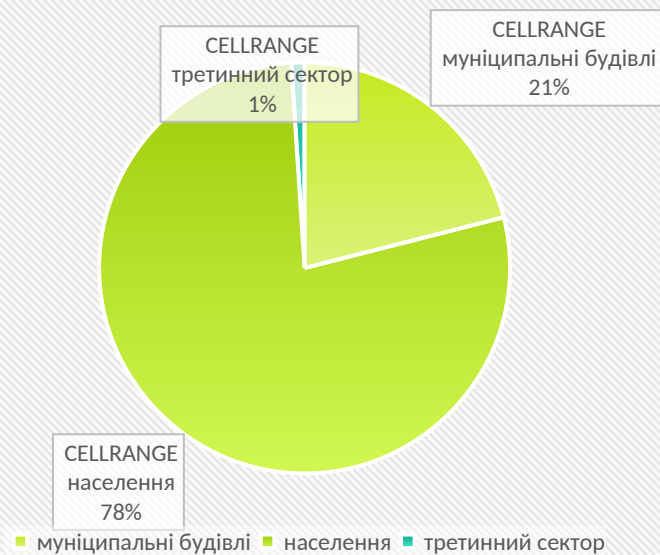
Статистична інформація стосовно споживання теплової енергії іншими категоріями споживачів відсутня.

Теплопостачання в Гкал/год категоріями споживачів в період 2017-2022 років

Категорія споживачів	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
----------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Муніципальні будівлі	3712	3876	3623	3688	3764	2868	2883	2829	2909
В МВт-год	4317	4507	4213	4289	4377	3335	3352	3290	3383
Населення	13519,8	15314,3	13308,3	12978,3	13082,1	10627,5	10692,1	9987,9	10343,5
В МВт-год	15723	17810	15477	15093	15214	12359	12434	11615	12029
Третинний сектор (сфера обслуговування)	203	210	168	171	230	142	105	112	120,1
В МВт-год	236	244	195	198	267	165	122	130	139
Всього	17434,8	19400,3	17099	16837	17076	13637	13680,1	12928,9	13372,6
Всього в МВт-год	20276	22561	19885	19580	19858	15859	15908	15035	15551

Структура споживання теплопостачання за 2022 рік

Виробничі показники теплопостачальних підприємств

Найменування		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Виробництво теплової енергії всього	Гкал	23170,3	23,773,1	21739,5	22293,8	22295,	17270,5	17162,4	15860.9	15945.4
Витрати на власні потреби	Гкал	509,74	523,01	478,28	490,52	490,6	379,95	377,5	348.9	350.8
Відпуск теплової енергії з колекторів	Гкал	22660,5	23250,1	21261,3	21806,4	21815,3	16890,5	16784,8	15512.0	15594.6
Втрати в мережах	Гкал	2700,2	2765,01	2289,8	2357,5	3095,5	3660,8	3085,9	2583.1	2221.9
Приведене теплове навантаження ВСЬОГО, в т.ч.:	Гкал / год	12,3	12,0	11,8	11,2	10,8	10,6	10,3	10.3	10.2
Споживання газу	т.м3	3305,5	3423,5	3120,5	3198,8	3129,9	2441,1	2491.5	2314.6	2423.7
Споживання електроенергії	Мвт/ год	908,1	1212,9	968,8	829,5	827,6	688,1	710,3	731.2	575.8
Споживання води на підпитку мереж	т.м3	9,5	7,5	6,4	5,5	4,7	4,1	5,9	4.3	3.9

Аналітичний висновок

У 2017-2021 роках рівень споживання теплової енергії у громаді залишався відносно стабільним із незначними коливаннями, що були пов'язані з:

- температурними умовами опалювальних сезонів;
- змінами тарифів;
- обсягами житлового фонду та функціонуванням бюджетних установ.

У 2022 році відбулося різке скорочення споживання теплової енергії:

- загальне теплоспоживання зменшилося майже на 20%;
- найбільше скорочення зафіксовано у житловому секторі;

- суттєво знизилось споживання у сфері обслуговування.

Основними причинами стали:

- економічна нестабільність;
- підвищення тарифів на енергоносії;
- скорочення фактичного використання частини будівель;
- активніше впровадження енергоощадних заходів.

У 2023-2025 роках прогнозується відносна стабілізація теплоспоживання із незначними коливаннями в межах 3-5%. Очікується, що загальне споживання теплової енергії у 2025 році становитиме близько:

- 13,4 тис. Гкал;
- або 15,6 тис. МВт·год.

Рік	Населення	Третинний сектор	Муніципальний сектор	Разом
2017	22,3	0,33	6,1	28,7
2018	28,1	0,39	7,1	35,6
2019	29,2	0,37	7,9	37,5
2020	31,1	0,41	8,5	40,0
2021	37,6	0,66	10,8	49,1
2022	46,8	0,71	13,2	60,7
2023	53,4	0,63	14,4	68,4
2024	56,7	0,72	15,3	72,7
2025	62,1	0,82	17,1	80,0

Аналіз вартісних показників

У 2017-2025 роках спостерігається стале зростання витрат на теплову енергію в усіх секторах споживання. Загальні витрати громади на теплопостачання зросли:

- з 28,7 млн грн у 2017 році;
- до прогнозованих 80 млн грн у 2025 році.

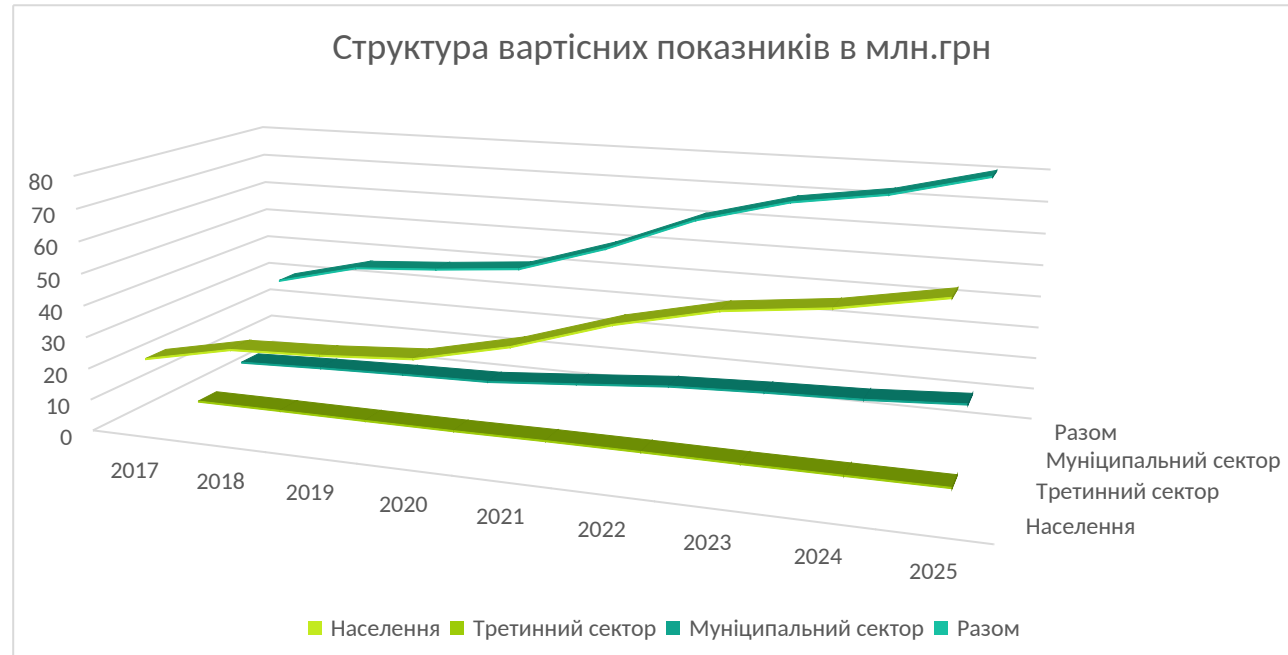
Основними факторами зростання є:

- підвищення тарифів на природний газ та електроенергію;
- збільшення вартості виробництва теплової енергії;
- інфляційні процеси;

- зростання витрат на обслуговування теплової інфраструктури.

Найбільшу частку витрат формує населення – близько 75-78% усіх платежів за теплову енергію. При цьому, навіть за умов поступового скорочення фізичних обсягів теплоспоживання, загальна вартість теплопостачання продовжує зростати через високі темпи збільшення тарифів.

Муніципальний сектор також демонструє стабільне зростання витрат, що створює додаткове навантаження на місцевий бюджет та підсилює необхідність реалізації програм енергоефективності.

Аналіз ВДЕ у секторі теплопостачання

У структурі теплопостачання Здолбунівської громади основним джерелом виробництва теплової енергії залишається природний газ. Аналіз виробничих показників КП «Здолбунівкомуненергія» свідчить, що у 2017-2025 роках споживання природного газу хоча і має тенденцію до скорочення, проте все ще залишається домінуючим енергоресурсом у системі теплопостачання.

У 2017 році споживання природного газу становило понад 3305 тис. м³, тоді як у 2025 році прогнозується на рівні близько 2424 тис. м³. Скорочення споживання газу пов'язане зі:

- зменшенням загального теплоспоживання;
- впровадженням енергоощадних заходів;
- модернізацією теплового господарства;
- скороченням навантаження на систему тепlopостачання.

Разом із тим, громада має значний потенціал розвитку відновлюваних джерел енергії у сфері тепlopостачання. Найбільш перспективними напрямками є:

- використання біомаси та деревини;
- встановлення твердопаливних котлів;
- застосування теплових насосів;
- використання сонячних колекторів для гарячого водопостачання.

Особливо актуальним є використання біомаси для муніципального сектору та бюджетних установ. З огляду на наявність сільськогосподарських і деревинних ресурсів у регіоні, часткове заміщення природного газу біопаливом може суттєво зменшити витрати на тепlopостачання та підвищити енергетичну незалежність громади.

Пріоритетними заходами розвитку ВДЕ у сфері тепlopостачання можуть бути:

- переведення окремих котелень на альтернативні види палива;
- модернізація теплових мереж для зменшення втрат;
- встановлення сонячних колекторів на об'єктах бюджетної сфери;
- впровадження теплових насосів у нових та реконструйованих будівлях;
- залучення грантових програм для фінансування проєктів декарбонізації.

З урахуванням тенденції зростання вартості природного газу та теплової енергії, розвиток ВДЕ є одним із ключових напрямків забезпечення енергетичної стійкості громади. Орієнтовно до 2030 року частка альтернативних джерел у системі тепlopостачання громади може досягти 15-20 % за умови реалізації комплексних заходів з модернізації теплової інфраструктури.

Аналіз споживання електричної енергії

Постачання електроенергії на території Здолбунівської громади здійснює ПрАТ «Рівнеобленерго».

Протяжність кабельних та повітряних ліній електропередач :

ПЛ-10 кВ - 116 км;

ПЛ-0,4 кВ - 207 км;

КЛ-6 кВ - 56,75 км;

КЛ-0,4 кВ - 25 км.

Кількість розподільних пунктів та їх потужність, кількість аварійних бригад та спеціалістів:

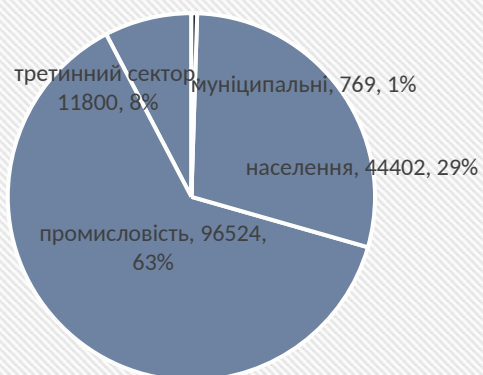
КТП(ЗТП) 10/0,4 кВ - 155 шт, заг. потужністю 36МВт;

4 Аварійних бригади, 23 спеціаліста.

Серед споживачів електроенергії можна виділити основні сектори:

- Муніципальний сектор
- Населення - споживає для забезпечення побутових потреб, автономних систем опалення, освітлення;
- Промисловість;
- Третинний сектор

Структура споживання електроенергії за 2022 рік

Споживання електроенергії в МВт/год категоріями споживачів в період 2017-2022 років

Категорія споживачів	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Муніципальні будівлі	812	798	821	805	790	769	880	816	883
Населення	39666	40610	41260	42256	44620	44402	44329	44256	44183

Промисловість	141321	146232	143322	138032	154641	96524	110563	124602	138641
Третинний сектор (сфера обслуговування)	12500	13100	12900	12100	13400	11800	12000	12200	12400
Всього	194299	200740	198303	193193	213451	153495	167772	181874	196107

ЗДОЛБУНІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

Аналіз споживання електроенергії в МВт·год за категоріями споживачів у 2017-2025 роках

У структурі споживання електроенергії Здолбунівської громади найбільшу частку протягом усього досліджуваного періоду займає промисловий сектор. У 2017-2021 роках його обсяги споживання коливалися в межах 138-155 тис. МВт·год на рік, що становило понад 70 % загального електроспоживання громади. У 2022 році відбулося різке скорочення споживання до 96,5 тис. МВт·год, що може бути пов'язано зі зменшенням виробничої активності, впливом воєнного стану, перебоями у роботі підприємств та загальним економічним спадом. У прогностичному періоді 2023-2025 років очікується поступове відновлення промислового сектору.

Сектор населення демонструє відносно стабільну тенденцію до зростання. Якщо у 2017 році споживання становило 39,7 тис. МВт·год, то у 2021 році воно зросло до 44,6 тис. МВт·год. Після незначного зниження у 2022 році прогнозується стабілізація показників на рівні близько 44 тис. МВт·год щороку. Це свідчить про стабільний попит населення на електроенергію та поступове збільшення використання електроприладів і автономних систем опалення.

Третинний сектор (сфера обслуговування) характеризується помірними коливаннями. У 2017-2021 роках споживання змінювалося в межах 12-13,4 тис. МВт·год. У 2022 році спостерігалось певне зниження до 11,8 тис. МВт·год, однак у наступні роки прогнозується поступове відновлення.

Споживання електроенергії муніципальними будівлями є найменшим серед усіх секторів. Показники залишаються відносно стабільними – у межах 769-883 МВт·год. Незважаючи на невелику частку у загальному балансі, саме цей сектор має значний потенціал для впровадження заходів з енергоефективності, зокрема модернізації систем освітлення, утеплення будівель та встановлення систем енергоменеджменту.

Загальне споживання електроенергії у громаді до 2021 року мало тенденцію до зростання та досягло максимального значення – понад 213 тис. МВт·год. У 2022 році відбулося різке скорочення до 153,5 тис. МВт·год, після чого у прогностичному періоді очікується поступове відновлення рівня споживання.

Рік	Муніципальний	Населення	Промисловість	Третинний	Разом
2017	9,2	269,7	1130,6	100,0	1509,5
2018	9,1	276,1	1169,9	104,8	1559,9
2019	8,9	280,6	1146,6	103,2	1539,3

Рік	Муніципальний	Населення	Промисловість	Третинний	Разом
2020	8,8	287,3	1104,3	96,8	1497,2
2021	12,2	355,2	1855,7	187,6	2410,7
2022	12,7	360,4	1420,3	173,2	1966,6
2023	15,4	358,9	1515,6	176,4	2066,3
2024	15,1	362,1	1608,8	181,5	2167,5
2025	17,2	365,0	1712,4	185,0	2279,6

Аналіз структури споживання електроенергії у вартісному вираженні (млн грн)

Аналіз вартісних показників свідчить про суттєве зростання витрат на електроенергію в усіх секторах економіки громади, особливо після 2021 року. Основною причиною є підвищення тарифів на електроенергію, інфляційні процеси та зміни на енергетичному ринку України.

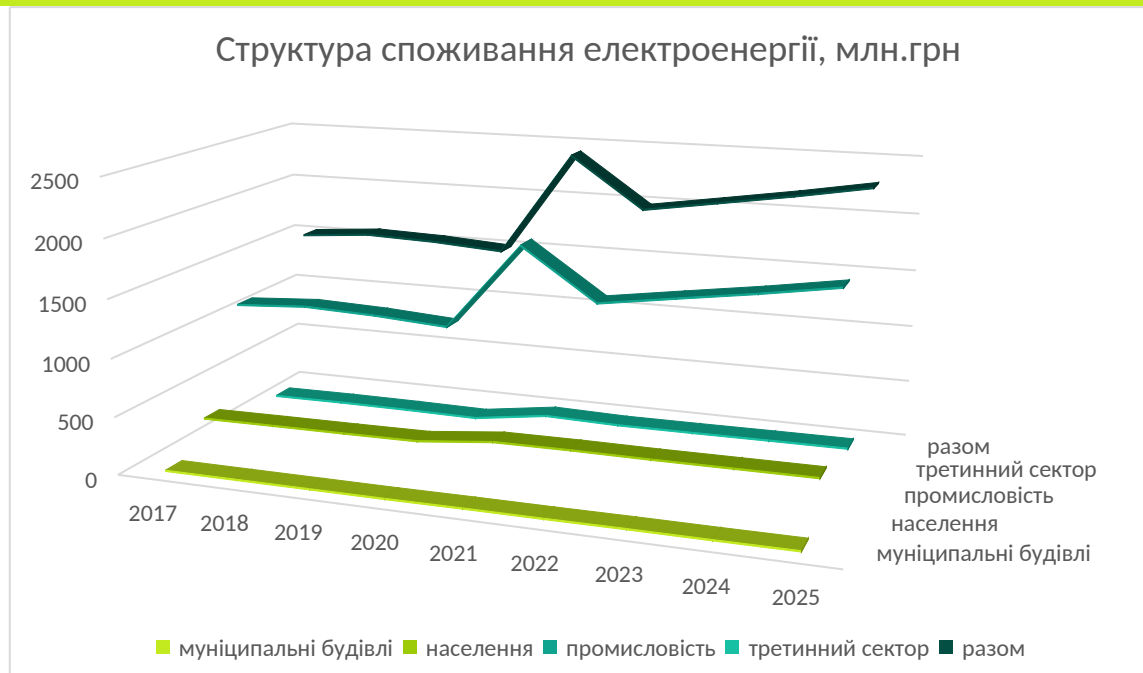
Найбільшу частку витрат традиційно формує промисловий сектор. У 2017-2020 роках витрати промисловості коливалися в межах 1100-1170 млн грн, а у 2021 році різко зросли до 1855,7 млн грн. Незважаючи на скорочення фізичного споживання у 2022 році, вартісні показники залишаються високими через збільшення тарифів на електроенергію. У 2023-2025 роках прогнозується подальше зростання витрат унаслідок поступового відновлення обсягів виробництва та ймовірного підвищення цін на енергоресурси.

Сектор населення також демонструє стабільне зростання витрат на електроенергію. Якщо у 2017 році витрати становили 269,7 млн грн, то у 2025 році прогножуються на рівні близько 365 млн грн. Це пов'язано як зі зростанням тарифів, так і з підвищенням рівня електроспоживання домогосподарствами.

У третинному секторі витрати у 2017-2020 роках були відносно стабільними, однак після 2021 року спостерігається їх поступове збільшення. Це пояснюється відновленням економічної активності сфери послуг та зростанням вартості енергоресурсів.

Витрати муніципального сектору залишаються найнижчими у структурі споживання, проте навіть у цьому секторі простежується тенденція до збільшення вартості електроенергії. Це підтверджує необхідність впровадження заходів з енергоефективності в бюджетних установах громади.

Загалом сукупні витрати громади на електроенергію мають тенденцію до зростання: від 1509,5 млн грн у 2017 році до прогнозованих понад 2279 млн грн у 2025 році. Це свідчить про зростання фінансового навантаження на всі категорії споживачів та актуальність реалізації заходів з енергозбереження і розвитку відновлюваних джерел енергії.

Аналіз потенціалу та ролі ВДЕ (відновлюваних джерел енергії)

У структурі споживання електроенергії Здолбунівської громади частка електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (ВДЕ), залишається незначною або відсутньою у загальному балансі споживання. Водночас громада має потенціал для розвитку локальної генерації з використанням сонячної енергії, біомаси та інших альтернативних джерел.

Найбільш перспективним напрямком розвитку ВДЕ для громади є встановлення сонячних електростанцій на дахах муніципальних будівель, закладів освіти, адміністративних приміщень та об'єктів комунальної інфраструктури. Це дозволить частково компенсувати власне споживання електроенергії бюджетними установами та зменшити навантаження на місцевий бюджет.

Особливо актуальним впровадження ВДЕ є для муніципального сектору, оскільки його обсяги споживання є відносно стабільними протягом усього періоду. Встановлення сонячних електростанцій у поєднанні із заходами з енергоефективності може забезпечити:

- скорочення витрат на електроенергію;
- підвищення енергетичної незалежності громади;
- зменшення викидів CO₂;

- підвищення стійкості критичної інфраструктури в умовах енергетичних ризиків.

Для приватного сектору перспективним є розвиток малих домашніх СЕС, особливо з урахуванням зростання тарифів на електроенергію та популяризації енергонезалежних рішень.

У сфері теплопостачання громада також має потенціал використання біомаси та деревини як місцевого виду палива, що дозволить частково замінити природний газ у бюджетній сфері та комунальному секторі.

З урахуванням загального обсягу електроспоживання громади, доцільним є поступове збільшення частки ВДЕ у загальному енергобалансі. Орієнтовними стратегічними цілями можуть бути:

- досягнення 10-15 % частки ВДЕ у муніципальному секторі до 2030 року;
- встановлення сонячних електростанцій на ключових комунальних об'єктах;
- модернізація систем освітлення та впровадження енергоменеджменту;
- залучення грантових та міжнародних програм підтримки енергоефективності.

Розвиток ВДЕ у громаді дозволить не лише скоротити витрати на енергоресурси, але й підвищити енергетичну безпеку та екологічну стійкість громади в довгостроковій перспективі.

Річний енергетичний баланс Здолбунівської громади

Для збору статистичних даних проведена робота з усіма наявними організаціями на території громади. За результатами проведеного аналізу споживання первинних та вторинних паливно-енергетичних ресурсів у населених пунктах Здолбунівської громади у 2022 році виявлено, що загальне річне споживання становить 210563 МВт-год.

Основні види ПЕР, які відіграють вагому роль у функціонуванні громади: електрична енергія, теплопостачання та газопостачання.

Для можливості складання паливно-енергетичного балансу та виконання порівняльних аналізів енергетичні ресурси приведені до єдиної енергетичної одиниці вимірювання - МВт-год.

Показники перерахунку енергетичних ресурсів до єдиної енергетичної одиниці вимірювання наведені у таблиці

Одиниця енергетичної величини	МВт-год
1 Гкал теплової енергії	1,163
1 МВт-год електроенергії	1,000
1 тис.м ³ природного газу	9,390
1 тонна вугілля	7,200

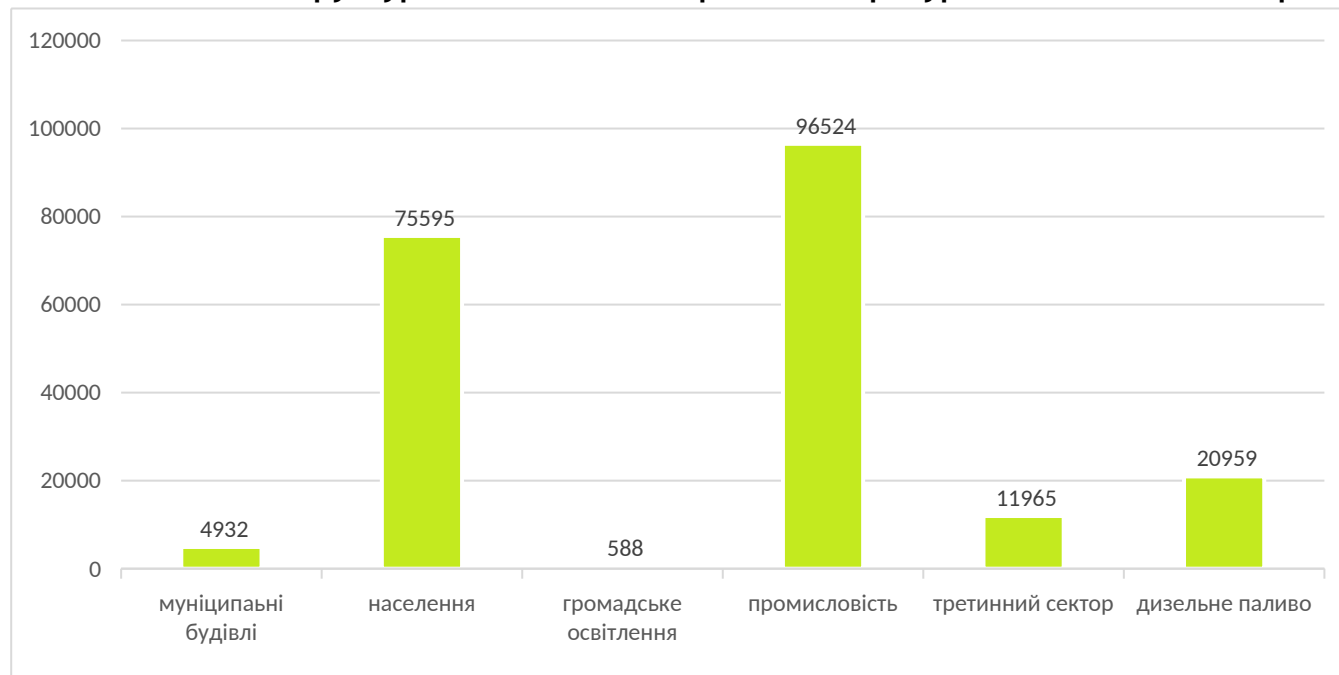
1 тонна мазуту	11,200
1 тонна бензину	12,300
1 тонна дизелю	11,900
1 тонна зрідженого газу	13,100
1 тонна біопалива	4,582

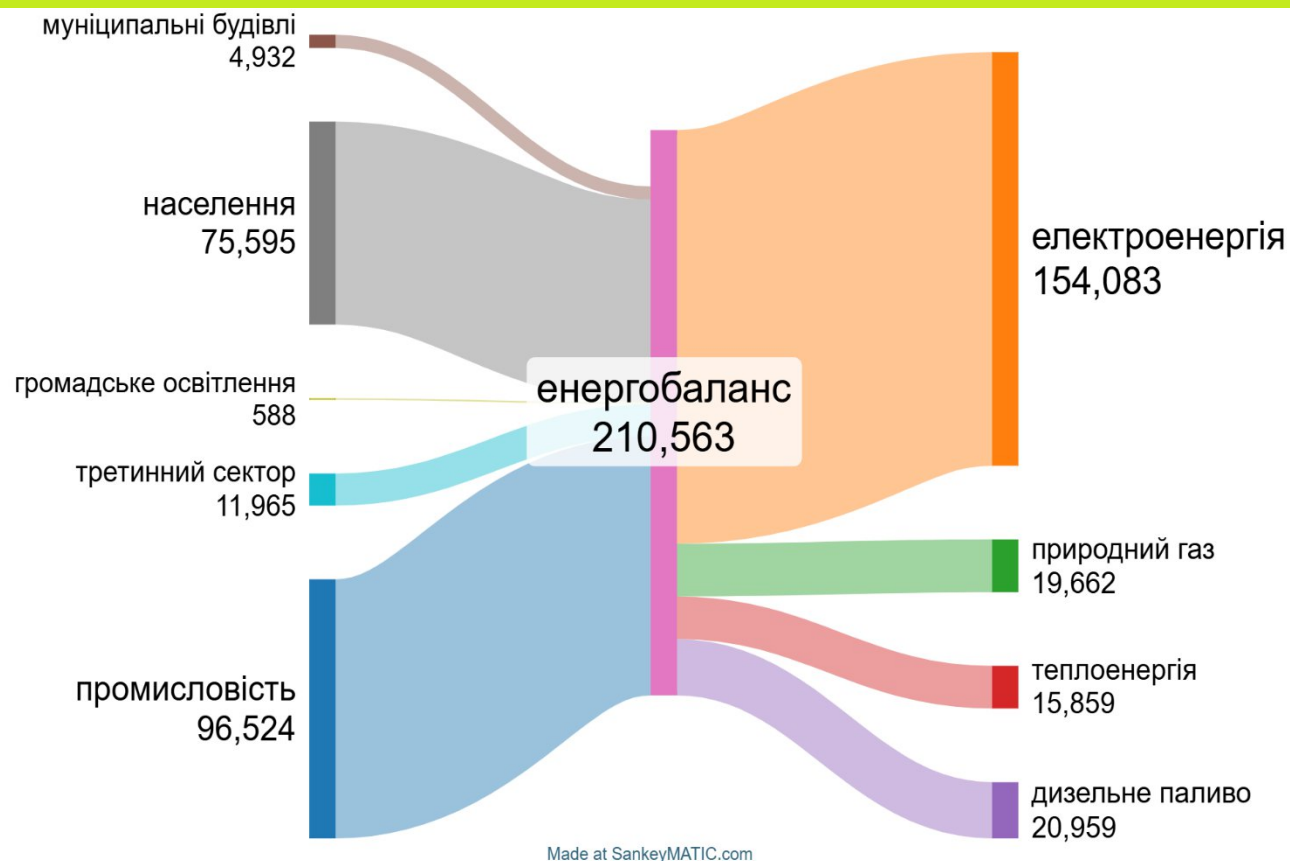
ЗАГАЛЬНЕ СПОЖИВАННЯ ЕНЕРГІЇ ЗДОЛБУНІВСЬКОЇ ГРОМАДИ (МВт*год) за 2022 р.

Сектор	Електроенергія	Природний газ	Теплової енергії	Дизельне паливо	Бензин	Вугілля	Деревина	Всього
БУДІВЛІ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА								
Муніципальні будівлі	769	828	3335	0	0	0	0	4932
Населення	44402	18834	12359	0	0	0	0	75595
Громадське освітлення	588	0	0	0	0	0	0	588
Промисловість	96524	0	0	0	0	0	0	96524
Третинний сектор	11800	0	165	0	0	0	0	11965
Всього	154083	19662	15859	0	0	0	0	189604
ТРАНСПОРТ								

Приватний транспорт	0	0	0	0	0	0	0	0
Комунальний транспорт	0	0	0	0	0	0	0	0
Пасажирський транспорт	0	0	0	20959	0	0	0	20959
Всього	0	0	0	20959	0	0	0	20959
РАЗОМ	154083	19662	15859	20959	0	0	0	210563

Структура споживання енергетичних ресурсів основними секторами громади

Діаграма Sankey відображає структуру енергобалансу громади із загальним обсягом споживання **210 563 МВт·год**. Аналіз показує суттєву залежність громади від електроенергії та високий рівень споживання в промисловому секторі. Аналіз структури споживання за секторами

- Промисловість — 96 524 МВт·год (45,8%)
 - Найбільший споживач енергії у громаді.
 - Формує основне навантаження на енергосистему.
 - Свідчить про енергоємний характер виробництв.
 - Має найбільший потенціал для впровадження енергоефективних заходів та ВДЕ.
- Населення — 75 595 МВт·год (35,9%)

- Другий за обсягом сектор.
- Основне споживання припадає на електроенергію та опалення.
- Вказує на значний потенціал термомодернізації житлового фонду та переходу на енергоощадне обладнання.
- Третинний сектор — 11 965 МВт·год (5,7%)
 - Помірний рівень споживання.
 - Включає комерційні та сервісні об'єкти.
 - Потенціал економії — модернізація освітлення, вентиляції та систем кондиціонування.
- Муніципальні будівлі — 4 932 МВт·год (2,3%)
 - Частка невелика, але сектор є важливим для демонстрації політики енергоефективності.
 - Доцільними є утеплення будівель, встановлення ІТП, сонячних електростанцій та автоматизації систем опалення.
- Громадське освітлення — 588 МВт·год (0,3%)
 - Найменший споживач.
 - Ймовірно, частина мереж уже модернізована.
 - Подальший потенціал — LED-освітлення та системи «розумного» керування.

Аналіз за видами енергоносіїв

- Електроенергія — 154 083 МВт·год (73,2%)
 - Домінуючий енергоносіє у структурі громади.
 - Висока залежність від електроенергетики створює ризики зростання витрат та навантаження на мережі.
 - Доцільний розвиток локальної генерації ВДЕ (сонячні електростанції, когенерація).
- Дизельне паливо — 20 959 МВт·год (10,0%)
 - Значна частка у транспортному та виробничому секторах.
 - Формує суттєві викиди CO₂.
 - Потребує поступового переходу на електротранспорт та альтернативні види палива.
- Природний газ — 19 662 МВт·год (9,3%)
 - Використовується переважно для опалення та технологічних процесів.
 - Частка нижча за середньоукраїнські показники, що свідчить про поступову електрифікацію.
- Теплоенергія — 15 859 МВт·год (7,5%)
 - Централізоване тепlopостачання залишається важливим елементом енергосистеми.
 - Є потенціал переходу на біомасу, теплові насоси та когенераційні установки.

Основні висновки

1. Енергобаланс громади є сильно залежним від електроенергії — понад 73% загального споживання.
2. Промисловість і населення формують понад 80% загального енергоспоживання.
3. Найбільший потенціал скорочення споживання енергії зосереджений у:
 - промисловості;
 - житловому секторі;
 - системах теплопостачання.
4. Значна частка дизельного палива вказує на необхідність декарбонізації транспорту.
5. Частка муніципального сектору є відносно низькою, але саме він може бути пілотним майданчиком для впровадження сучасних енергетичних рішень.
6. Структура енергобалансу підтверджує доцільність розвитку:
 - сонячної генерації;
 - біоенергетики;
 - систем накопичення енергії;
 - заходів термомодернізації.

Рекомендовані стратегічні напрями до 2030 року

- скорочення споживання електроенергії на 15-20%;
- зменшення використання викопного палива;
- збільшення частки ВДЕ;
- модернізація промислового обладнання;
- розвиток електротранспорту;
- впровадження систем енергоменеджменту та моніторингу.

РОЗДІЛ 3. ЦІЛІ СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ЗДОЛБУНІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

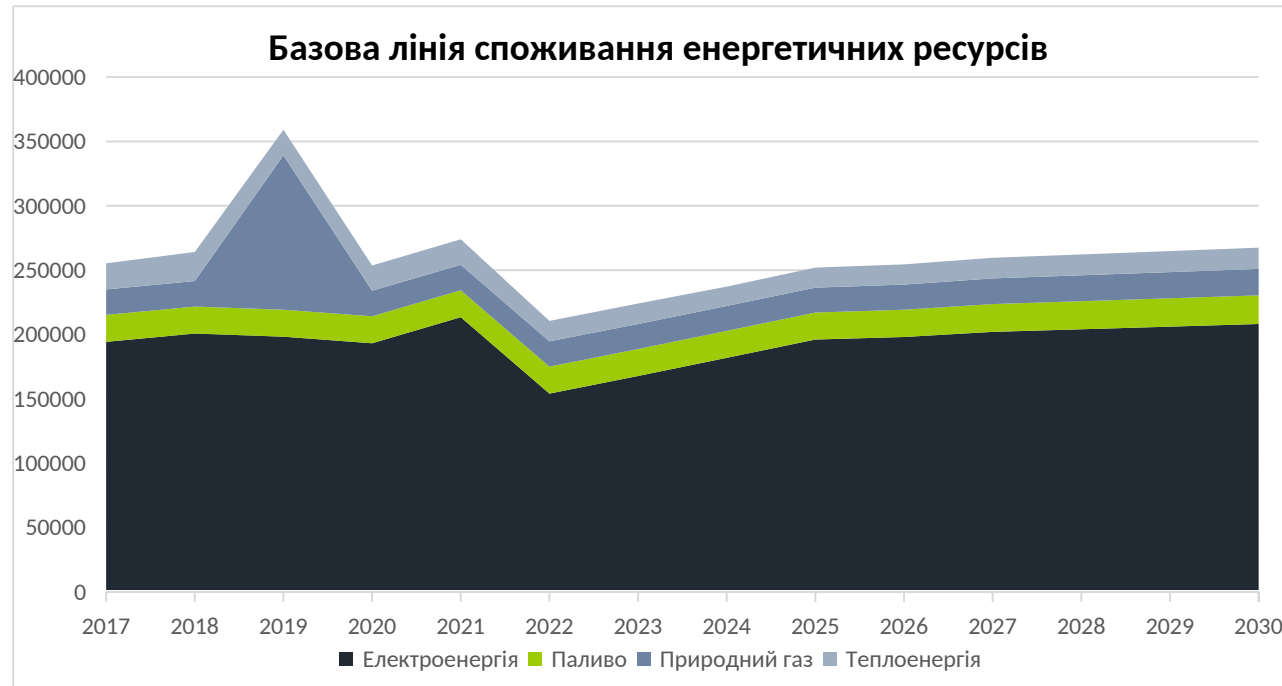
Визначення основних цілей енергетичного розвитку громади на період до 2030 року

Базова лінія споживання енергії

Базовий сценарій енергетичного розвитку Здолбунівської громади у муніципальному секторі, житлових будівель передбачає продовження теперішнього стану із проведенням поточних ремонтних робіт і без суттєвого покращення показників ефективності виробництва та споживання енергетичних ресурсів.

Базова лінія (споживання енергетичних ресурсів у секторах охоплених муніципальним енергетичним планом за умови реалізації базового сценарію) визначена із врахуванням таких припущень:

- рівень споживання електричної енергії будівлями бюджетної сфери, житловими будівлями, залишиться на рівні 2017-2022 року;
- рівень споживання природного газу бюджетними установами, населенням залишиться на рівні середнього показника 2017-2022 років;
- рівень споживання бензину, дизелю всім транспортом громади залишиться на рівні середнього показника 2017-2022 років.

Визначення основних цілей енергетичного розвитку громади на період до 2030 року

Сценарій звичайного розвитку передбачає продовження теперішнього стану із проведенням поточних ремонтних робіт і без суттєвого покращення показників ефективності виробництва та споживання енергетичних ресурсів. Стратегія енергетичного розвитку громади полягає у суттєвому підвищенні ефективності споживання енергетичних ресурсів шляхом реалізації енергоощадних заходів.

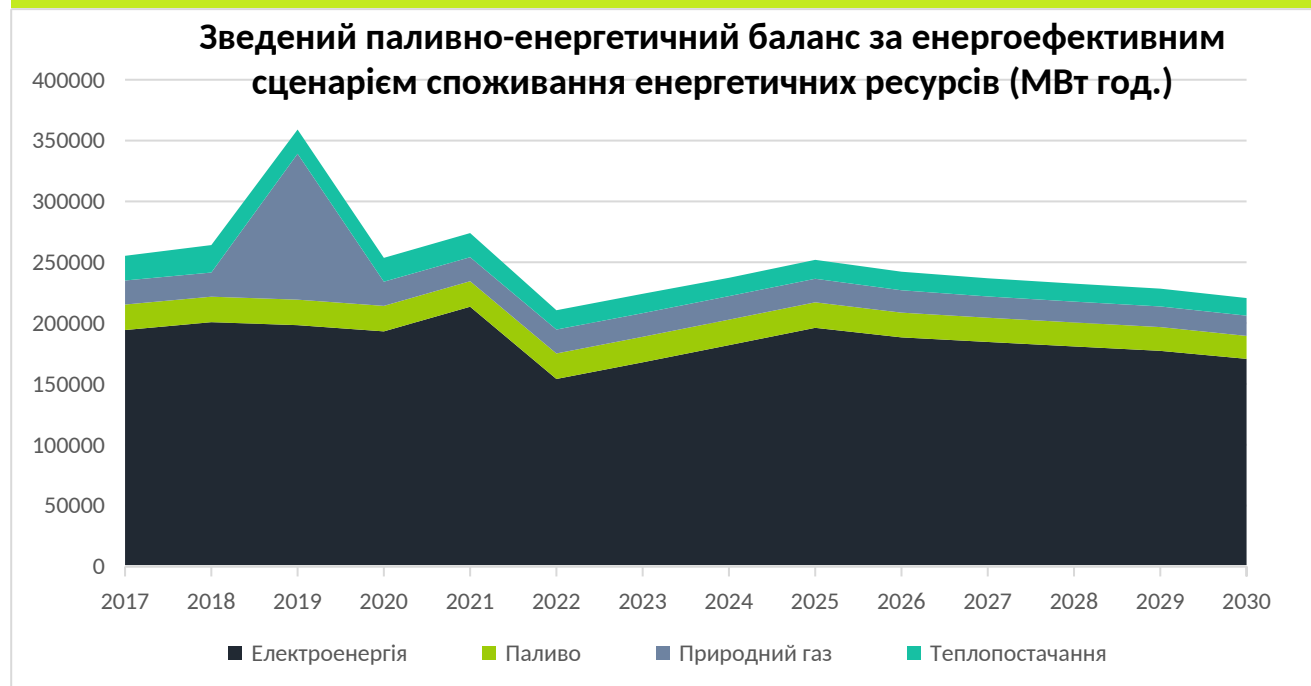
Основні цілі енергетичного розвитку громади на період до 2030 року включають реалізацію проєктів за такими основними напрямками:

- використання технологій для автоматизованого обліку та управління споживанням енергетичних ресурсів містом;
- модернізація муніципальних та житлових будівель;
- адаптація до змін клімату;
- покращення поінформованості населення щодо питань ефективного використання енергетичних ресурсів.

Основні завдання Муніципального енергетичного плану й індикативні цільові показники виконання, за якими буде здійснюватися моніторинг, включатимуть:

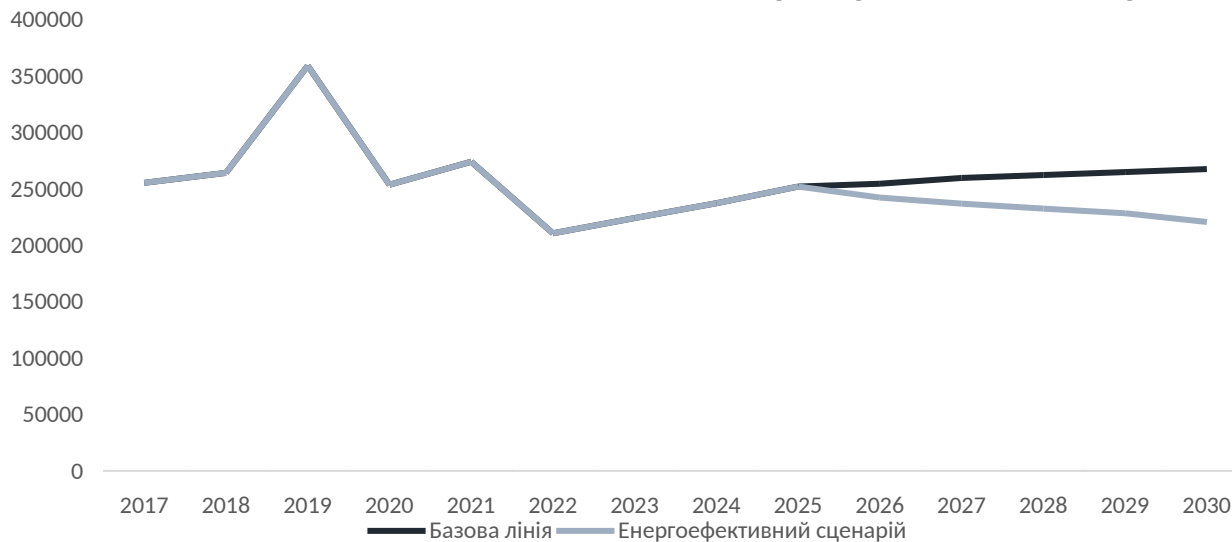
- скорочення споживання електроенергії бюджетними установами, населенням, на 12-13% до 2030 року у порівнянні із базовою лінією;
- скорочення споживання природного газу домогосподарствами, бюджетними установами на 14-15% до 2030 року у порівнянні із базовою лінією;
- скорочення споживання автомобільного палива (бензин, дизель) усім транспортом громади на 9-10% до 2030 року у порівнянні із базовою лінією;
- скорочення споживання вугілля бюджетними установами, населенням, третинним сектором та промисловістю на 6-7% до 2030 року у порівнянні із базовою лінією;

Інвестиції у міську інфраструктуру, модернізацію житлового фонду та бюджетних будівель, необхідні для досягнення зазначених цілей дозволять не лише скоротити споживання енергетичних ресурсів, а й зменшити витрати міського бюджету і населення, а також покращити якість життя мешканців громади

Досягнення індикативних цільових показників Муніципального енергетичного плану дозволить скоротити загальне споживання енергетичних ресурсів у порівнянні із базовою лінією на 46890 МВт год або 17,53 %.

Різниця між базовою лінією та енергоефективним сценарієм

Ціль сталого розвитку щодо підвищення частки відновлюваних джерел енергії (ВДЕ)

Однією із стратегічних цілей сталого енергетичного розвитку Здолбунівської територіальної громади до 2030 року є підвищення частки енергії, виробленої та спожитої з відновлюваних джерел енергії, у загальному енергетичному балансі громади. Враховуючи національні та європейські орієнтири декарбонізації енергетики, а також наявний потенціал використання місцевих енергоресурсів, цільовим показником визначено досягнення мінімальної частки ВДЕ на рівні **27% до 2030 року**.

Досягнення зазначеної цілі передбачається шляхом розвитку локальної генерації енергії з відновлюваних джерел, підвищення енергоефективності будівель та заміщення викопних палив альтернативними джерелами енергії.

Основними напрямками розвитку ВДЕ у громаді визначаються:

- встановлення сонячних електростанцій на дахах муніципальних будівель та об'єктів комунальної інфраструктури;
- впровадження сонячних колекторів для гарячого водопостачання у бюджетній сфері;
- використання біомаси та деревини для виробництва теплової енергії;
- модернізація котелень із переведенням частини потужностей на альтернативні види палива;
- стимулювання домогосподарств до впровадження індивідуальних ВДЕ-рішень (сонячні панелі, теплові насоси, твердопаливні котли на біомасі);

- впровадження енергоменеджменту та накопичувальних систем енергії.

Індикативні секторальні та проміжні цілі щодо частки ВДЕ

Сектор	Базовий рівень (2022 р.)	2025 р.	2027 р.	2030 р.
Муніципальні будівлі	8%	15%	22%	30%
Житловий сектор	10%	14%	19%	25%
Теплопостачання	12%	18%	24%	32%
Третинний сектор	7%	12%	18%	25%
Загальна частка ВДЕ в громаді	10-12%	16%	22%	27%

Досягнення проміжних та цільових показників планується забезпечити поетапно, із щорічним моніторингом фактичної частки ВДЕ, коригуванням інвестиційних пріоритетів та залученням фінансування з державних, міжнародних і приватних джерел.

Очікуваними результатами реалізації цілі є підвищення енергетичної незалежності громади, зменшення споживання викопних палив, скорочення викидів парникових газів, зниження витрат на енергоресурси та посилення енергетичної безпеки громади.

РОЗДІЛ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ

4.1. Джерела фінансування

Основні потенційні джерела фінансування проєктів, реалізація яких передбачена муніципальним енергетичним планом, включають:

- *Кошти місцевого бюджету та кошти комунальних підприємств, установ і організацій, засновником яких є Здолбунівська міська рада:*

- фінансування заходів з енергоефективності у будівлях бюджетних установ, що фінансуються з місцевого бюджету;
- підтримка фінансування заходів з енергоефективності у житлових будівлях через часткову компенсацію кредитних коштів чи відсотків за кредитами, залученими населенням на закупівлю енергоефективного обладнання і матеріалів;
- платежі за енергосервісними контрактами відповідно до укладених договорів для залучення приватного капіталу у фінансування заходів з енергоефективності бюджетних будівель;

- Кошти державного бюджету, включаючи кошти державного фонду регіонального розвитку та фонду енергоефективності:

- підтримка фінансування заходів з енергоефективності у житлових будівлях через державні програми з підвищення енергоефективності;
- фінансування заходів з енергоефективності у будівлях бюджетних установ, що фінансуються з місцевого бюджету, коштом державного фонду регіонального розвитку;

- Пільгові кредити та позики міжнародних фінансових установ (Світовий банк, ЄБРР, ЄІБ, НЕФКО, ПРООН тощо) та грантові кошти;

- фінансування заходів з енергоефективності у будівлях бюджетних установ, що фінансуються з місцевого бюджету;
- фінансування проєктів з підвищення енергоефективності у сфері теплопостачання;

- Кошти підприємств

Комунальні та приватні підприємства, які здійснюють управління міською інфраструктурою, інвестуватимуть власні кошти в проєкти з підвищення енергоефективності. Інвестиційні програми можуть фінансуватися коштом амортизаційних відрахувань, виробничих інвестицій з прибутку, позик та інших джерел. У 2016 році НКРЕКП розпочала підготовчу роботу із запровадження системи регулювання тарифів на принципах стимулювального регулювання у сфері комунальних послуг, у тому числі у сфері теплопостачання та у сфері централізованого водопостачання та водовідведення. Передбачається, що тарифи встановлюватимуться на основі довгострокової інвестиційної програми на період від 3 до 5 років та враховуватимуть цільові завдання суб'єктів господарювання щодо скорочення втрат в мережах та зменшення витрат електроенергії для технологічних потреб, а також інвестиції для оновлення систем теплопостачання та водопостачання і водовідведення. Запровадження стимулювального тарифоутворення дозволить збільшити обсяги інвестицій підприємств у підвищення енергоефективності.

-Механізм енергосервісу

9 квітня 2015 року Верховна рада України прийняла Закон України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної

енергомодернізації» за механізмом енергосервісу. Концепція енергосервісу полягає в тому, що енергоефективні заходи в будівлях бюджетних установ впроваджуються інвесторами - енергосервісними компаніями (ЕСКО). При цьому, ЕСКО, вкладаючи власні кошти, несе фінансові ризики, бере повну відповідальність за якість робіт та зацікавлена в максимальній економії витрат на оплату комунальних послуг. Оплата енергосервісу здійснюється замовником виключно шляхом економії енергоресурсів, досягнутої в результаті здійснення такими компаніями енергоефективних заходів. Зазначений механізм дозволить без додаткових витрат з бюджету зменшити споживання енергоресурсів бюджетними установами.

- Програми енергоефективності міжнародних фінансових організацій

Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО) через Північний фонд екологічного розвитку надає українським містам кредити за програмою «Енергозбереження», призначені для фінансування невеликих енергозберігаючих проєктів на об'єктах соціальної сфери - в школах, дитячих садах, лікарнях, спортивних спорудах. Кредити також можуть використовуватися для заміни світильників вуличного освітлення з ртутними лампами на енергозберігаючі світильники. Основним завданням програми є підвищення енергетичної ефективності та відповідне скорочення шкідливих викидів, в першу чергу, вуглекислого газу, двоокису азоту і сірки, інших забруднювальних речовин. Згідно з умовами програми, НЕФКО може покривати в місцевій валюті до 90% інвестиційної вартості проєкту.

4.2. Основні потенційні внутрішні та зовнішні ризики при виконанні муніципального енергетичного плану

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Регуляторні ризики

На сьогоднішній момент затвердження тарифів на електричну та теплову енергію знаходиться під жорстким регуляторним наглядом з боку НКРЕ. Ризики, пов'язані з державним регулюванням, полягають у тому, що процес тарифоутворення ще є непрозорий, не має чітких методик.

Значними ризиками для енергетичних проєктів є ризики прогнозу тарифів або цін на ПЕР у майбутні періоди. Більш значні ризики виникають при субсидуванні тарифів на ПЕР з боку держави, що створює для банків або інвесторів невизначеність на період дії проєктів. Ринкові тарифи є більш прогнозовані, що знижує ризики для реалізації інвестиційних проєктів.

Юридичні ризики

Система законодавства в Україні зазнає постійних змін. Розвиток законодавства йде швидкими темпами, але не завжди збігається з тенденціями розвитку ринку, що приводить до виникнення непослідовності та розбіжностей і, зрештою, створює ризики, відсутні при досконалішій та стабільнішій системі законодавства європейських країн. До числа ризиків, властивих українській системі законодавства, можна віднести наявність невідповідностей і розбіжностей між

законами, Указами Президента України та нормативно-правовими актами Уряду і відомств; відсутність або суперечливість інструкцій судових або адміністративних органів при тлумаченні норм права тощо.

Кредитні ризики

Кредитні операції пов'язані з потенційними ризиками, які необхідно враховувати при прийнятті рішення про видачу кредиту. Підприємства комунальної власності характеризуються негнучкою тарифною політикою, низькою прозорістю фінансових потоків житлово-комунального господарства й міста в цілому, можливою відсутністю в потенційних позичальників кредитної історії, що заважає оцінці ризиків надання кредитів.

Також, можливі низькі показники платоспроможності та внутрішньої ліквідності, труднощі забезпечення ефективного використання коштів, у зв'язку із чим імовірні наступні види кредитних ризиків:

✓ Ризик непогашення кредиту

Існує ймовірність невиконання позичальником умов кредитного договору: повного й своєчасного повернення основної суми боргу, а також виплати відсотків і комісійних. Потрібні додаткові заходи з боку держави та громади з блокування цієї групи ризиків.

✓ Ризик прострочення платежів

Існує ймовірність затримки повернення кредиту й несвоєчасної виплати відсотків. Ризик прострочення платежів може трансформуватися в ризик непогашення.

✓ Ризик забезпечення кредиту

Розглядається при настанні ризику непогашення кредиту й проявляється в недостатності гарантій або доходу, отриманого від реалізації наданого банку забезпечення кредиту, для повного задоволення боргових вимог банку до позичальника.

Кредитні ризики більші, якщо замовниками проєктів є малі та погано капіталізовані компанії з короткою кредитною історією. Малі енергетичні компанії, які тільки починають бізнес, малі міста як замовники проєктів енергоефективності мають досить високі кредитні ризики.

Найбільші ризики енергетичних проєктів є у зменшенні фактичних доходів ніж у порівнянні з проєктними рівнями. Низький коефіцієнт обслуговування боргу може спонукати кредитора відізвати позику.

Кредитори також віддають перевагу перевіреним технічним рішенням, які на підставі комерційно перевірених прецедентів знижують ризики проєктів та документально підтверджують обсяги економії або зниження втрат енергоресурсів.

Управління ризиками

Традиційні механізми управління ризиками включають створення гарантій повернення боргу, контракти «під ключ», страхування ризиків, створення страхових фондів та інше.

4.3. Організація моніторингу

Моніторинг місцевого енергетичного плану здійснюється з метою оцінки досягнення встановлених цілей сталого енергетичного розвитку та індикативних показників досягнення цілей сталого енергетичного розвитку, забезпечення їх сталості, оцінки необхідності внесення змін до місцевого енергетичного плану для його вдосконалення та вчасного уникнення помилок чи неточностей, уточнення базової лінії та сценарію сталого енергетичного розвитку.

Моніторинг місцевих енергетичних планів здійснюється щороку виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.

До процесу моніторингу залучаються представники зацікавлених сторін у сфері сталого енергетичного розвитку, зокрема асоціацій та громадських об'єднань, інших юридичних осіб (за згодою їх керівників) та фізичні особи (за згодою).

За результатами проведення моніторингу виконання місцевого енергетичного плану складається річний звіт про виконання місцевого енергетичного плану. Рішення про затвердження річних звітів приймається міською радою. Затверджені річні звіти оприлюднюються на офіційному вебсайті громади.

Комунікаційна стратегія діяльності муніципального енергетичного агентства складатиметься із двох основних напрямів:

- інформування громадськості про результати виконання місцевого енергетичного плану, енергетичну політику міста і реалізацію проєктів з підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії;
- просвітницька діяльність серед мешканців міста з питань енергозбереження та використання відновлюваних джерел енергії із залученням місцевих засобів масової інформації, навчальних закладів, інформаційних ресурсів міської влади, а також через проведення конкурсів, круглих столів та семінарів.

РОЗДІЛ 5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ

Основні результати виконання муніципального енергетичного плану Здолбунівської громади можна поділити на наступні категорії:

Політичні:

- зниження залежності громади від природного газу;
- підвищення енергетичної безпеки громади;
- удосконалення системи управління енергоспоживанням в комунальних установах громади.

Економічні:

- зниження платежів на оплату паливно-енергетичних ресурсів в витратній частині бюджету громади;
- стабілізація темпів зростання для всіх категорій споживачів;
- збільшення приватних інвестицій в модернізацію комунальної інфраструктури громади

Екологічні:

- зниження викидів парникових газів;
- зниження забруднення повітря.

Соціальні:

- покращення якості послуг для споживачів;
- підвищення рівня кліматичного комфорту в громадських та житлових будівлях;
- подовження строку експлуатації будівель громади;
- покращення зовнішнього вигляду громадських та житлових будівель громади
- збільшення кількості робочих місць;
- формування ощадливого відношення споживачів до споживання енергоресурсів.

РОЗДІЛ 6. ПРОЄКТИ СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ЗДОЛБУНІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Будівлі бюджетних установ

У будівлях бюджетних установ будуть реалізовані проєкти комплексної термомодернізації, які включатимуть такі заходи:

проведення енергетичних аудитів будівель із визначенням базового рівня споживання енергоресурсів, питомих показників та пріоритетних заходів з енергозбереження;

- утеплення цокольних приміщень, покрівлі та в разі потреби перекриття даху;
- заміна вікон з дерев'яними рамами на пластикові із високими показниками термічного опору, заміна вхідних дверей та/або встановлення систем автоматичного закриття;
- покращення термічного опору огорожувальних конструкцій за рахунок утеплення фасаду мінеральними плитами та покриття декоративною штукатуркою;
- модернізація інженерних систем будівлі (опалення, вентиляції, гарячого водопостачання, тощо), в т.ч. очищення та балансування внутрішньої системи опалення для забезпечення оптимального розподілу теплоносія та зменшення понаднормових витрат теплової енергії, встановлення приладів регулювання температури, відновлення механічної вентиляції в разі потреби, тощо;
- реконструкція системи освітлення із використанням світлодіодних світильників та сенсорів руху;
- інші заходи з енергозбереження.

Житловий сектор

Для зниження споживання енергетичних ресурсів у житловому фонді необхідно провести комплексну термомодернізацію приватних та багатоквартирних будинків, а також забезпечити 100% облік використання теплової енергії і встановлення індивідуальних теплових пунктів з можливістю регулювання подачі теплоносія в багатоквартирних будинках залежно від погодних умов. Основними інструментами досягнення даної цілі будуть:

- стимулювання фізичних осіб та ОСББ до участі в державній програмі енергоефективності, яка передбачає часткове відшкодування позик на енергоефективне обладнання та матеріали;
- реалізація програми підтримки ОСББ, яка передбачатиме додаткову фінансову підтримку заходів з енергоефективності у багатоквартирних будівлях за рахунок відшкодування частини відсотків за залученими кредитами або частини тіла кредиту;
- встановлення засобів обліку теплової енергії за рахунок коштів, передбачених в інвестиційних програмах теплопостачальної компанії, для забезпечення 100% обліку;
- надання інформаційної підтримки щодо можливостей участі в міжнародних програмах з підвищення енергоефективності;
- проведення інформаційних та освітніх заходів щодо можливостей енергозбереження в побуті.

Визначення проєктів не інвестиційного характеру (м'які міри), що можуть сприяти поліпшенню енергетичного розвитку громади

Основні проєкти неінвестиційного характеру включатимуть:

- запровадження систем енергетичного менеджменту в громаді;
- сприяння реалізації інвестиційних проєктів у сфері енергоефективності;
- інформаційні кампанії для підвищення поінформованості населення про заходи з підвищення енергоефективності;
- навчання державних службовців та представників органів місцевого самоврядування з питань підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.

Система енергетичного менеджменту

Основою для розвитку політики сталого енергетичного розвитку у секторі будівель бюджетних установ, організацій та комунальних підприємств буде розвиток системи енергетичного менеджменту. Дана система моніторингу, контролю та звітності в питаннях ефективності використання енергії включатиме електронні бази даних про об'єкти енергоспоживання, динаміку споживання енергії на кожному конкретному об'єкті та фактори, які суттєво впливають на споживання енергоресурсів. Система енергоменеджменту в секторі будівель та споруд бюджетної сфери охоплюватиме управління споживанням паливо-енергетичними ресурсами.

Ефективна система енергетичного моніторингу дозволить у перспективі досягнути економії від 5% до 15% споживання енергоресурсів.

До числа першочергових завдань з формування системи енергоменеджменту для будівель комунальних закладів, установ, організацій та підприємств громади віднесено формування електронних баз даних про енерговикористання, кількість та якість послуг на об'єктах, які б дали змогу в подальшому формувати реальні баланси споживання енергоресурсів та води (в межах об'єктів, установ, галузей та в цілому по громаді), відслідковувати динаміку зміни відповідних параметрів внаслідок впровадження ресурсозберігаючих заходів та прикладання управлінських зусиль енергоменеджерів. При формуванні баз даних для будівель у якості першочергового джерела інформації доцільно використовувати щомісячні рахунки за придбані енергоресурси та кліматичні дані від гідрометеостанцій, однак основним каналом поставок інформації у наступні роки повинні слугувати показники приладів обліку та заміри умов комфорту на самих об'єктах. Поряд зі створенням систем енергоменеджменту для будівель бюджетної сфери передбачається також формування локальних систем енергоменеджменту на усіх комунальних підприємствах. Завданням головного енергоменеджера буде оптимізація видатків на придбання енергоресурсів та контроль за дотриманням якості енергетичних послуг. Запровадження системи енергоменеджменту забезпечить зниження споживання енергії за рахунок підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів внаслідок щоденного жорсткого контролю за їх споживанням та реалізації маловитратних енергозберігаючих заходів. Система енергетичного менеджменту дозволить також визначити пріоритетні об'єкти для проведення комплексної термомодернізації будівель та сприятиме залученню фінансування міжнародних фінансових організацій на реалізацію подібних проєктів.

Сприяння реалізації інвестиційних проєктів

Місцева влада сприятиме розвитку інвестиційних проєктів у сфері енергоефективності завдяки наданню всебічної інформації про наявні перспективні проєкти, земельні ділянки та процедури проходження усіх необхідних дозвільних процедур. Інвестиційні пропозиції перспективних проєктів у сфері енергоефективності будуть розміщуватися на єдиному інформаційному інвестиційному порталі. Передбачається формування бази даних об'єктів, на яких можлива реалізація проєктів з підвищення енергоефективності із залученням приватного капіталу на основі енергосервісних договорів. Інформація про проєкти на основі енергосервісних договорів буде розміщена в інформаційній базі потенційних об'єктів енергосервісу, розробленій Держенергоефективності.

Інформування населення

Заходи з інформування населення будуть невід'ємною частиною проєктів з покращення ефективності використання енергетичних ресурсів у всіх секторах.

Інформаційні кампанії включатимуть:

- проведення тематичних занять в дошкільних навчальних закладах та школах громади;
- проведення конференцій, семінарів, конкурсів та інших екологічних заходів;
- проведення природоохоронних акцій серед мешканців громади.

Основні тематичні напрями заходів з інформування населення включатимуть енергозбереження та ресурсозбереження в побуті, заходи з енергоефективності в будівлях та можливості їх фінансування, використання відновлюваних джерел енергії, роздільний збір відходів, тощо. Поведінкові зміни можуть забезпечити значну економію електроенергії та теплової енергії в будівлях домогосподарств та бюджетних установ. З метою популяризації ідей ощадного використання енергоресурсів, популяризації заходів з підвищення енергоефективності та енергозбереження, підвищення обізнаності з питань енергоефективних технологій та відновлювальних джерел енергії, створення ОСББ та його переваги, консультування щодо державних програм часткової компенсації утеплення об'єктів «Теплі кредити», консультування щодо використання зеленого тарифу та енергосервісного механізму передбачається надання консультаційних послуг та популяризація ідеї ефективного використання енергоресурсів. Консультації надаватимуться енергоменеджером під час особистого прийому, телефоном та через мережу інтернет. З метою виховання у школярів прагнення економії та небайдужого ставлення до нераціонального використання енергетичних ресурсів, розвитку загальношкільного підходу до проблем енергоспоживання передбачається впровадження системи енергетичного менеджменту у школах та включення питань енергозбереження в освітній процес, що допоможе змінити світогляд учнів, підвищити рівень комфортності та знизити витрати коштів на експлуатацію шкільної будівлі

Навчання

Фахівці, залучені до реалізації Муніципального енергетичного плану, братимуть участь у навчаннях з питань енергетичного менеджменту, підготовки та оцінки заходів з підвищення енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики, написання проєктних пропозицій та заявок відповідно до вимог міжнародних фінансових організацій та інших установ. Місцева влада сприятиме участі енергоменеджера громади та інших фахівців у програмах підвищення кваліфікації спеціалістів органів місцевого самоврядування, навчальних семінарах, тренінгах, вебінарах та інших заходах. Передбачається також налагодження співпраці з іншими громадами і участь у міжнародних проєктах обміну досвідом для вивчення кращих практик реалізації проєктів з енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії. Завдяки оволодінню спеціалістами міської ради методами оцінки, аналізу і планування в енерговикористанні, навичками розробки енергоощадних заходів (проєктів), які враховують технічні, економічні, фінансові та адміністративні чинники, буде підвищено рівень компетентності та незалежності в процесі прийняття рішень з питань енергозбереження